De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 55. KAAPSTAD, ZATURDAG, 25 JULIJ, 1885. NO. 4,608.

CALEDON.

EEN ZELDZAME KANS.

Publieke Verkooping

OP

Donderdag, 30 Julij 1885.

Van een van de Vruchtbaarste, goed van Water voorziene en Kostbaarste Zaai-, Vee- en Wijnplaatsen in dit District, te weten:

MOLENRIVIER.

VAATWERK, WIJN, BRANDEWIJN, ENZ.

DE HEER DIRK DE VOS heeft den Heer H. J. DEMPERS gelast, publiek te verkoopen, op bovengemelden Datum en op de Plaats zelve:

De PLAATS MOLEN RIVIER, gelegen aan de Rivier Zonder End, groot omtrent 1,050 Morgen en beplant met circa 100,000 Wijnstokken, allen in Volle Dragt. Zij ligt omtrent drie mijlen van de Zending-Statie "Genadendal," en heeft dus een Goede Markt voor alle Produkten. De Plaats is verder beplant met allerlei soort Vrucht- en Eikeboomen, heeft Prachtige Zaailanden en is uitmuntend voor Groot en Klein Vee. Er is een extra Molen op de Paats, in goede Orde en de opbrengst er van is goed. De Gebouwen, zoo als Woonhuis, Eelder Stallen, Buitengebouwen, Schuur, enz., zijn allen in Goede Orde. Deze is voorwaar een Goede Kans voor iemand die zich van eene goede Plaats wil voorzien.

VAATWERK:

Stukvaten, Kuipen, Leggers, Half Leggers, Trapbalies, Emmers, en een Extra Brandewijnketel.

OOK:

6 Leggers Brandewijn en 50 Leggers Extra Wijn.

BONUS! BONUS

DIRK DE VOS.

Caledon, 6 Julij 1885.

H. J. DEMPERS, Afslager.

KAAPSCHE HANDELSBANK,

(IN LIQUIDATIE).

Kennisgeving aan Crediteuren.

DE Officieele Liquidatoren de noodige noodige schikkingen gemaakt hebbende, zijn nu bereid aan alle Crediteuren dadelijk den hun verschuldigden Interest te betalen, mits betaling geaccepteerd worde, in volle afdoening, tegen den koers van Vijf per Cent per Jaar.

G. W. STEYTLER, L. H. GOLDSCHMIDT, } Officieele Liquidatoren.

Gebouw der Koloniale Weeskamer, Kaapstad, 22 Julij 1885.

VERLOREN OF GESTOLEN,

VAN mijne Plaats, aan BREEDE-RIVIER STATIE, Afd. Worcester, op den 1sten Dezer:

EEN JONG PAARD, achttien maanden oud, zwart schimmel, kol voor den kop, de twee achtervoeten en linker voor do. wit.

Personen, bij wien het paard moge komen aanloopen, gelieven daarvan aan mij kennis te geven.

A. P. BRINK.

22 Julij 1885.

NOTICE

TO

Creditors and Debtors

In the Estate of the late GUILLIAM JACOBUS DU TOIT, E. Son, of Dal Josaphat, Division of the Paarl.

ALL PERSONS claiming to be Creditors in the above Estate, are hereby requested to file their Claims at the Office of the Second Undersigned, at Wellington, within SIX WEEKS from this day's date, and all Persons indebted to the said Estate are required to pay within the same period.

D. A. DU TOIT, D. P. Son, M. PENTZ, J. F. Son, W. A. JOUBERT, W. A. Son, } Execut. Testam.

Wellington, 24th July, 1885.

KENNISGEVING

AAN

Crediteuren en Debiteuren

In den Boedel van wijlen GUILLIAM JACOBUS DU TOIT, E. Zoon, van Dal Josaphat, Afdeeling de Paarl.

ALLE PERSONEN die er aanspraak op maken Crediteuren in bovengemelden Boedel te zijn, worden hierbij verzocht hun Rekeningen in te zenden ten Kantore van den Tweeden Ondergeteekende, te Wellington, binnen ZES WEKEN van af heden, en allen die iets aan gemelden Boedel schuldig zijn, worden versocht binnen hetzelfde tijdperk te betalen.

D. A. DU TOIT, D. P. Zn., M. PENTZ, J. F. Zn. W. A. JOUBERT, W. A. Zn, } Executt. Testam.

Wellington, 24 Julij 1885.

WELLINGTON.

DE Ondergeteekenden, in hunne betrekking als Executeuren Testamentair des Boedels van wijlen den heer GUILLIAM JACOBUS DU TOIT, zullen op

Woensdag, 5den Augustus,

('S Namiddags ten 2 Ure)

PUBLIEK LATEN VERKOOPEN

Op de Plaats van den heer DAVID DU TOIT, te Dal Josephat:

EEN HOEVEELHEID

LOSSE GOEDEREN,

Bestaande uit Kleederkasten, Bureaus, Katels, Vederen Bedden, Stoelen, Tafels, 2 Eerste Kasse Zakhorologies.

ALSMEDE:

Een Groot Aantal Nuttige BOEKEN, waarvan Catalogussen te bekomen zijn bij de Afslagers en de Ondergeteekenden.

Wellington, 21 Julij 1885.

D. A. DU TOIT, D. zn, M. PENTZ, W. A. JOUBERT, W.A.zn } Execut. Testam.

J. FRED PENTZ & Co., Afslagers.

Publieke Verkooping

DE HEER HONEYBORNE voornemens zijnde Somerset West te verlaten, zal per PUBLIEKE VEILING AANBIEDEN

Op Dingsdag, 4 Augustus aanst.,

ZIJN HUISRAAD, bestaande uit Voor-Eet- en Slaapkamer Meubelen, een voortreffelijke Piano, Glas- en Aardewerk, en Keukengereedschap.

ALSOOK:

2 Mannetjes Struisvogels.

J. MADER & Co., Afslagers.

SOMERSET WEST.

Publieke Verkooping

VAN

LEVENDE HAVE.

OP

DINGSDAG, 4 AUGUSTUS

AANST.,

NA AFLOOP van de Verkooping van den heer J. A. HONEYBORNE, zal de ondergeteekende publiek doen verkoopen:

14 Varkens, in goede conditie
1 Goedgeteelden Bul (Alderney)
8 Koeijen, zwaar beset
2 Vaarzen
12 Kalveren.

Somerset West, 21 Julij 1885.

E. LANGSCHMIDT.

J. MADER & CO., Afslagers.

BENOODIGD 50 AANDEELEN

IN DE

Westelijke Provincie Bank.

Doe aanzoek, met opgaaf van Prijs, bij

VAN NOORDEN & DE VILLIERS, Afslagers en Generale Agenten.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

VERVOERPRIJZEN VOOR KOLONIALE PRODUKTEN.

MET referte naar de Resolutie van de Edele Wetgevende Vergadering, ten effekte dat "zij van gevoelen is dat Koloniale Produkten per Spoorweg vervoerd behooren te worden tegen de laagste prijzen bestaanbaar met de belangen der Kolonie, en dat de prijzen voor Wol, Angorahaar en Vellenvervoer niet hooger behooren te zijn dan die voor Wijnen en Brandewijn," wordt mits deze kennis gegeven, dat de Edele de COMMISSARIS VAN KROONLANDERIJEN EN PUBLIEKE WERKEN beschouwt dat het onbestaanbaar met de belangen der Kolonie zou zijn om de Vervoerprijzen op Wol, Angorahaar en Vellen te verlagen tot die omlaags op Brandewijn en Wijn toegepast. De Vervoerprijzen voor Koniaken Wijn (in Vaten), Koloniaal Bier (in Vaten) en Koloniale Rozijnen zullen dus, op en na den 27sten deser, teruggaan tot die welke gechargeerd worden voor Derde Klasse Goederen; en voor Koloniaken Brandewijn en anderen Koloniale Sterke Dranken (in Vaten) zal 25 per Cent meer dan Derde Klasse Vervoerprijzen gechargeerd worden, behalve wanneer die Vervoerprijzen, met 25 per Cent er bijgevoegd, de Tweede Klasse Vervoerprijzen zullen te boven gaan, in welk geval Tweede Klasse Vervoerprijzen zullen moeten worden betaald.

Teruggezonden Ledige Vaten zullen vrij vervoerd worden onder de vorige Bepalingen.

Kaapstad, 23 Julij 1885. C. B. ELLIOTT, Algemeen Restierder.

LOOPENDE op ondergemelde Plaats, sedert 2 jaren, een ROODE BUL, 4 of 5 jaren oud, ongemerkt. Indien gemelde Bul niet opgeëischt wordt binnen 4 weken van heden, zal dezelve verkocht worden ter dekking der kosten.—De Eigenaar kan den gemelden Bul terug bekomen, mits betalende de kosten.

Wed. SCHREUDER.

Bitterfontein, 15 Julij 1885.

LOOPENDE te "OUDE VOETPAD," District Clanwilliam, *EEN ROOD WIT-UIJER VAARS*, ongemerkt, omtrent 2 jaren oud. De Eigenaar kan dezelve terug bekomen, mits betalende kosten van Advertentie, enz.

CHRISTIAAN OVERHOLSTER.

Troe Troe, 21 Julij 1885.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en Plymouth, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Aug. 5, 4 n.m.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN, via St. Helena en Madeira.
Aug. 19, 4 n.m.—ROSLIN CASTLE, Kapt J. C. ROBINSON, via Lissabon.
Sept. 2, 4 n.m.—NORHAM CASTLE Kapt A. WINCHESTER, via St. Helena, Ascencion en Madeira.
Sept. 16, 4 n.m.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER, via Lissabon.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"GERMAN," Kapt. JONES, 29 Julij, via St. Helena en Ascension.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 12 Aug.

RETOURKAARTJES NAAR KUSTHAVENS worden nu uitgereikt, bruikbaar voor de Terugreis binnen Drie Maanden per Stoomboot hetzij van de "Union" of "Castle Maatschappij.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleyst THOS E. FULLER, Algemeen Bestierder voor Zuid Afrika.

COMMERCIEELE ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ, (BEPERKT).

ZEE-Assurantiën naar alle deelen der Wereld, met inbegrip van Passagiers Bagage, Levende Have, Vracht, Lading en Romp.
BRAND-Assurantiën van iedere soort in de Kolonie, Vrijstaat, Transvaal en Natal.
DOORVOER-Assurantiën op Handelswaren, Diamanten, Vederen en Munt per Post, Spoorweg of Weg.
ONGELUK-Assurantiën tegen verlies van Leven of Ledematen,—£1.000 bij overlijden door Ongelukken voor £1 15s. Geen extra premie voor Vermakelijkheden buitenshuis. Wekelijksche vergoeding voor Onbekwaamheid tot Werken.
Spoorweg-Assurantiekaartjes aan al de voornaamste Spoorwegstations. Prompte en Liberale Betaling.

A. W. BROOKE SMITH, Secretaris.

ORGELIST BENOODIGD.

APPLICATIES worden gevraagd voor de Betrekking van ORGELIST in de Ned. Gerf. Gemeente te Boshof. Applikanten zullen melden voor welk Salaris zij gereed zijn om de betrekking op zich te nemen.

Applicaties zullen door den ondergeteekende worden ingewacht tot op 1 AUGUSTUS a.s.

P. S. VAN HEERDEN, V.D.M.

Boshof, 6 Julij 1885.

H. SCHOLTZ,

Procureur, Notaris en Transportbezorger,

WALESTRAAT KAMERS,

Tegenover de St. George's Kerk.

ONDERLINGE

Maatschappij van Levensverzekering,

(MUTUAL),

VAN DE

KAAP DE GOEDE HOOP.

Kennisgeving aan Leden.

HIERBIJ geschiedt Kennisgeving, overeenkomstig de Akte van Overeenkomst van het Genootschap, dat de **Veertigste Algemeene Jaarlijksche Vergadering** zal worden gehouden op

MAANDAG, 3 AUGUSTUS A.S.

Te 12 ure 's Middags,

In de Zaal van het Genootschap, ten einde eene Rekening en Staat van Zaken en Bezigheid van het Genootschap, opgemaakt tot 31 Mei 1885, te ontvangen; om drie Direkteuren te kiezen in de plaats van de Aftredenden, alsook voor de aanstelling van twee Auditeuren, en voor andere algemeene zaken.

De eenige genomineerde Kandidaten zijn de aftredende Direkteuren, de heeren H. Solomon, Sr., J. R. Marquard en H. Bolus.

Op last der Direktie,

J. C. GIE, Secretaris.

9 Julij 1885.

DE Ondergeteekende heeft verscheidene GROOTE BEDRAGEN te beleggen op VERBAND van PLAATSEN.—Rente 6 percent.

RIJNO J. LOUW, Procureur, Algemeene Boedel en Weeskamer, Adderleystraat, Kaapstad.

VENDUTIE! VENDUTIE!! VENDUTIE!!!

DE ONDERGETEEKENDEN ZULLEN DOEN VERKOOPEN,

TE

"VAN REENEN'S HOEK,"

OP

Dingsdag, den 15den Septemb. 1885,

1,000 SCHAPEN, 122 PAARDEN,

Ezels en Donkeys, en 26 Slagtossen en Melkkoeijen,

ZOOALS ONDER BESCHREVEN:—

800 Gus-schapen
200 Lammer-schapen
20 Opregtgeteelde Jonge Hengsten, 2 tot 4 jaar oud, waaronder fraaije paren
12 Trekpaarden, waaronder verscheidene egale paren.
12 Goedgedresseerde Ezels
8 Jonge Ezels, 1 tot 2 jaar oud
20 Donkeys
50 Aanteel-merries
12 Groote Zware Vette Slagtossen
14 Opregtgeteelde Melkkoeijen

De Stoeterij der Ondergeteekenden is zoo algemeen en gunstig bekend dat opvijzelen derzelve onnoodig is. Het Hoornvee is van een uitmuntend Melkgevend Ras, en wat de Paarden aanbetreft zijn er geen beter geteelde Paarden aan deze zijde van de Bergrivier.

De Ingevoerde Hengst "HARDWICK" die ook bij die gelegenheid te Koop zal worden aangeboden, is door de Heeren Louw gedurende reeds eenige jaren onder hunne Aanteel-merries gebruikt. Een fraaije kans dus voor liefhebbers van Goedgeteelde Jonge Hengsten.

EINDELIJK:

De Welbekende Hengst "PRINCE ALFRED."

A. J. & W. P. J. LOUW.

Ook zullen terzelfder tijd te Koop worden aangeboden en behoorende aan den Heer J. A. L. VAN DER MERWE:

1,000 SCHAPEN, in Uitmuntende Conditie.

Daar het Veld te VAN REENENS HOEK en Omstreken in Prachtigen toestand is, is ook het Vee uitmuntend Vet.

VAN REENEN, AFSLAGER.

Calvinia, Julij 1885.

GRAVEN, VORKEN EN SCHOFFELS.

Een zeer Groote Voorraad in Persoon Uitgezocht.

Park's, Lyndon's, Lucas & Foster Graven, Spitvorken en Aardappelen dito, 4 tot 6 Tanden, Hollandsche Schoffels, Boschpikken, Bijlen.

Eenige Agent voor R. HORNSBY & ZONEN,

wier Voorraad Machinerie voor Zuid Afrika gemaakt nu te zien is aan mijn Pakhuizen, Pleinstraat, Kaapstad.

Vervoerbare Stoommachines en Dorschmachines, Middenpunt-vliedende Pompen, 3 tot 7 duim Pijpen en Bends; Ploegen met Stalen Scharen, Schoffels, nieuw patroon; Wortelstampers, Kafsnijders, Wagenbanken, Vertikale Stoommachines, 2½ Paardenkracht, £95; 3 Paardenkracht, £105; 4 Paardenkracht, £125.

Teekeningen en Prijslijst op aanzoek.

JAMES ROBERTSON.

IJZERPAKHUIZEN,

PLEIN-STRAAT, KAAPSTAD.

UITSTEKEND

KOLONIAAL HUISRAAD

TEGEN MINDEREN PRIJS

Dan Ingevoerd dito van Mindere Kwaliteit.

DE Ondergeteekenden bieden nu te Koop aan de volgende Suites KOLONIAAL GEMAAKT HUISRAAD, tegen Prijzen tot hiertoe in het Zuidelijk Halfrond onbekend:—

VOORKAMER SUITES—Bestaande uit Rustbank, Dames Leuningstoel, Heeren dito, en Zes andere Stoelen, bekleed met Tapestry, Damast of Sateen Cretonne, £17 10s.

EETKAMER SUITES—Bestaande uit Rustbank, Dames Leuningstoel, Heeren dito, en Zes andere Stoelen, bekleed met echt Leder, £33.

SLAAPKAMER SUITES—(smaakvol gedecoreerd), bestaande uit Garderobe, Kleederkast met Toiletspiegel en Juweelladen, Waschtafel met Marmeren Blad, met Achterstuk van Tigchels (Minton's) Handoekrak, Kast om naast het Bed te staan, en drie Stoelen met sitting van Rotting, £18. 10s.

Het Publiek wordt uitgenoodigd om de Uitgebreide Vertoonkamers te komen bezigtigen, alwaar de Grootste Voorraad

HUISRAAD

IN ZUID AFRIKA TE ZIEN IS.

Daar D. I. & Co. slechts goed Droog Hout gebruiken, kunnen sij met vol vertrouwen elk Artikel waarborgen.

Het is het gebruik der Firma om alle Goederen te merken met

NETTO KONTANTE PRIJZEN

EN

Van dezen Regel wordt niet Afgeweken.

D. ISAACS & Co.

KOMPLEET HUIS-MEUBILEERDERS,

88, 90 en 92, Langemarktstraat.

Slagtossen en Koeijen.

DE HEEREN J. S. MARAIS & CO.

ZULLEN TE KLAPMUTS VERKOOPEN,

OP WOENSDAG, 5 AUGUSTUS,

100 Slagt- en Trekossen
75 Slagtkoeijen
100 Jonge Ossen;

Het bovengemelde Vee is in goede conditie, en is opgebragt van Namaqualand door den welbekenden handelaar

W. H. FISCHER.

KAAPSCH GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

Derde Klas Passagiers niet te worden vervoerd per Snelle Passagierstreinen.

OP en na den 1sten proximo, zullen alleen Eerste en Tweede Klas Passagiers vervoerd worden per de Snelle Passagierstreinen vertrekkende van Kaapstad te 8 n.m. op Maan-, Woens-, en Vrijdagen, en van Port Elizabeth te 6.45 n.m. op Maan-, Woens-, en Vrijdagen, naar de Oranjerivier en Tusschenstations, zoowel als per Trein vertrekkende van de Oranjerivier te 7.30 v.m. op Dings-, Donder-, en Zaturdagen, naar Kaapstad en Tusschenstations.

Eerste, Tweede, en Derde Klas Passagiers zullen vervoerd worden per de Treinen vertrekkende van Kaapstad en Port Elizabeth naar de Oranjerivier, Tusschenstations, en *vice versa*, als volgt:—

HEEN.

Van Kaapstad	n.m. 6.45.	Van Port Elizabeth ..	n.m. 7.45	
„ Worcester ..	v.m. 2.35.	„ Alicedale	v.m. 3.0	(niet Maandags).
„ Touws Rivier ..	7.25.	„ Cradock	n.m. 4.0	(Dito)
„ Beaufort West ..	n.m. 7.25.	„ Middelburg Weg	9.30	(Dito)
„ Victoria West ..	v.m. 1.5	„ Nasauwpoort ..	v.m. 12.20	(niet Maandags)
„ De Aar	6.15.	„ De Aar	6.15	
Aankomst Oranje Rivier	11.0.	Aankomst Oranje Rivier	11.0	

TERUG.

Van Oranje Rivier ..	v.m. 11.54.	Van Oranje Rivier ..	v.m. 11.45	
„ De Aar	n.m. 4.50.	„ De Aar	n.m. 5.50	
„ Victoria West ..	10.50.	„ Nasauwpoort ..	10.30	
„ Beaufort West ..	v.m. 6.10	„ Middelburg Weg ..	n.m. 1.0	
„ Touws Rivier ..	n.m. 5.30.	„ Cradock	5.20	
„ Worcester ..	v.m. 1.15.	„ Alicedale	v.m. 3.30	(op Zondagen, niet Maandags)
Aankomst te Kaapstad ..	v.m. 8.5	Aankomst te Port Elizabeth	9.55 ..	(Dito)

A. W. HOWELL, Direkteur van Dienst.

Hoofdkantoren, Kaapstad Eindstation, 22 Julij 1885.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

TENDERS VOOR VERVOER

PER WAGEN

TE KIMBERLEY EN BEACONSFIELD.

TENDERS worden gevraagd voor het Ophalen en Afleveren van Algemeene Koopwaren, Pakken, enz. (alleen met Paarden en Wagens op Veren [Spring Vans]), aan de Spoorweg Stations Kimberley en Beaconsfield, van af den dag der Opening voor Goederen-verkeer, en zullen worden ingewacht door den Ondergeteekende, tot 12 uur 's Middags op den 17den Augustus aanstaande, op de volgende voorwaarden:—

Ophalen en Afleveren van Algemeene Koopwaren, per Ton van 2,000 lb., langs den naasten beschikbaren weg van het Goederen Station, binnen een afstand van Anderhalve Mijl.

Do. do. do. tusschen Ander-halve en Twee Mijlen.

Voor Kleine Pakken tot 25 lb. moet per pak getenderd worden.

De Tenders moeten inhouden het opmaken van Vervoer Afleveringslijsten Rekeningen, Natellen, Op- en Afladen van des Aannemers eigen Wagens naar en van het Goederen Platform, en het Collecteren van Vracht op al de Goederen aan sijne zorg toevertrouwd.

Een alternatieve Tender moet ook ingezonden worden, in geval die pligten door het Departement vervuld worden.

De Aannemer zal vereischt worden twee goede en voldoende Borgen te leveren voor het behoorlijk uitvoeren van het Kontrakt.

Het Kontrakt te zijn voor twee jaren zeker, naderhand Zes Maanden Kennisgeving aan beide zijden.

Verdere bijzonderheden wat betreft de voorwaarden van Kontrakt zijn te vernemen van den Ondergeteekende, of ten Kantore van den Assistent Direkteur van Dienst, Port Elizabeth, en den Districts Spoorweg Ingenieur, Kimberley.

De Laagste of eenige Tender niet noodwendig aangenomen.

A. W. HOWELL, Direkteur van Dienst.

Hoofdkantoor, Kaapstadsch Eindstation.

GEORGE FINDLAY & Co.

Landen nu in Prachtige Conditie,

BRANDRAM'S ALLERBESTE BLOEM VAN ZWAVEL en een grooten Voorraad der volgende Goederen, tegen Goedkoopen Prijs:—

Graven, Diamant, Gegoten Staal en Lyndon's Wijngaard Schoffels, Wijngaard Scharen en Snoeimessen, Weegmachines, van 1 ons tot 2,000 lb., Heiningdraad, Staal, IJzer, Gegalvaniseerd en Getand Heiningdraad, Heiningpalen en Aantrekpalen, Machines om Tabak te snijden, Maugels, Smith & Wellstood's Kookkachels.

Koperen en IJzeren Pompen, voor Wijn en voor Water.

Eenige Agenten voor den verkoop van Calcarium, de beste Waterverf voor Muren, van binnen en van buiten, weerstaat vochtigheid en kan afgewasschen worden, is goedkoop en in verschillende kleuren.

IJZERPAKHUIZEN, 15 GRAVE STRAAT, KAAPSTAD.

VERKOOPINGEN.

Julij 30.—Caledon, dist. Molenrivier, Vastgoed, Vaatwerk, enz., van D. de Vos,—H. J. Dempers, Afslager.

Aug. 4.—Somerset West, Huisraad en Struisvogels, van den heer Honeyborne,—J. Mader & Co., Afslagers.

„ 5.—Dal Josaphat, Losse Goederen, Boeken, enz., in den boedel van wijlen den heer G. J. du Toit,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.

„ 5.—Klapmuts Statie, Ossen en Koeijen, van W. H. Fischer,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

„ 7.—Porterville, Koren, Erwten, Mielies, enz., van den heer J. A. Louw,—P. J. Retief, Afslager.

Sept. 15.—Van Reenen's Hoek, Paarden, Esels, Ossen en Koeijen,—Van Reenen, Afslager.

MARKTPRIJZEN.

Van 23 en 24 Julij, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ..	0	8	10	—	1	1	2
Appelen, per 100 ..	0	1	5	—	0	1	6
Boonen, per mud	1	9	6	—	1	16	6
Boter, per lb. ...	0	1	5	—	0	1	6
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Bloemkool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	1
Eenden, per stuk ...	0	2	4	—	0	2	4
Eijeren, per 100 ...	0	13	6	—	0	14	0
Haverg. per 100 ...	0	4	9	—	0	5	0
Hoenders, per stuk ...	0	2	0	—	0	2	0
Kool, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Koren, per 10 mud... ..	8	10	10	—	8	17	6
Makouwen per stuk ...	0	2	4	—	0	2	4
Mielies per mud ...	0	15	6	—	0	15	6
Pompoenen, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	5
Rapen, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Speenvarkens, per stuk ..	0	3	7	—	0	4	0
Uijen, per mud ...	0	6	1	—	0	9	6
Wortelen, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Zuurlimoenen, per 100 ...	0	1	6	—	0	1	6

Donderdag, 23 Julij, 1 Wagen en 5 Karren.
Vrijdag, 24 Julij, 3 Wagens en 12 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 23 en 24 Julij, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Azijn, per ½ aam	0	8	0	—	0	8	0
Aardappelen, per mud ..	0	7	6	—	0	16	3
Biltong, per stuk ...	0	0	10	—	0	1	0
Boter, per lb.	0	1	4	—	0	1	10½
Bloemkool, per stuk ...	0	0	2½	—	0	0	3½
Beet, per bos. ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Boterpitten, per lb. ..	0	0	3	—	0	0	3
Droogo Erwten, per mud	1	4	0	—	1	4	9
Eijeren, per 100	0	13	0	—	0	13	9
Guavas, per 100	0	0	6	—	0	2	2
Hoenders, per stuk ..	0	1	6	—	0	2	6
Kool per stuk ...	0	0	1	—	0	0	2½
Kalkoenen, per stuk ...	0	4	4	—	0	9	3
Limoenen, per 100 ..	0	4	0	—	0	5	8
Makouwen, per stuk ...	0	3	5	—	0	3	6
Nartjes, per 100 ...	0	2	1	—	0	2	5
Patattas, per mud ...	0	8	0	—	0	8	5
Pisangs, per 100 ...	0	2	9	—	0	5	6
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	4½	—	0	0	5½
Peren, per 100 ...	0	2	5	—	0	2	5
Peperwortels, per bos ..	0	0	3½	—	0	0	3½
Pompoenen, per stuk ..	0	0	7½	—	0	0	8½
Speenvarkens, pr. stuk ...	0	5	3	—	0	5	3
Uijen, per mud ...	0	7	6	—	0	11	8
Wortelen, per bos ...	0	0	1½	—	0	0	1
Witte Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Zuurlimoenen, per 100 ..	0	2	0	—	0	2	2

WOODSTOCKSCHE MARKT.

(PAPENDORP.)

Van 17 tot 23 Julij, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud. ...	0	10	9	—	0	16	0
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½
Beestevleesch, per lb.	0	0	3	—	0	0	5½
Boter, per lb.	0	1	6	—	0	1	10
Bloemkool, ...	0	0	1	—	0	0	3
Eijeren, per 100 ..	0	12	6	—	0	13	5
Gezouten Beestevleesch	0	0	3½	—	0	0	5
Guavas, per 100	0	0	9	—	0	3	0
Kool, per stuk	0	0	1½	—	0	0	2½
Prei, per bos. ...	0	0	0½	—	0	0	1
Patattas, per mud ..	0	7	6	—	0	9	0
Pompoenen, per stuk ..	0	0	4	—	0	0	9
Rapen per bos.	0	0	0½	—	0	0	1½
Uijen, per mud ..	0	9	0	—	0	11	0
Varkensvleesch, per lb.	0	0	5½	—	0	0	6
Wortelen, per bos. ..	0	0	1	—	0	0	1½
Witte Wortelen, per bos.	0	0	1½	—	0	0	2

LIJST VAN VERBANDEN.

Julij, 1885.

(1) HYPOTHEKEN.		
16 Goddard, R J ..	Bouwvereeniging	Queen's Tn
16 Wepener, J L ..	Smith, N J ..	Graaff-Rein
16 Pienaar, C A ..	Hiddingh, W ..	Colesberg
16 Kock, de (H S de Villiers) ..	Protecteur ..	Vischhoek
16 Coetsee, G S ..	Gill, D	Cradock
16 Plessis, P J du	Teich, E	Petrusville
16 Roberts, C J ..	Douglass, A ..	Grah Town
16 Sahiebo, J ..	Wicht, J F ..	Kaapstad
16 Dalter, H L ..	Row, G	George
16 Ferreira, T J; Merwe, D J v d; Merwe, J F v d	Z A Associatie ..	Cradock
16 Hall, H J ..	Weston, J W ..	Kaapstad
17 Visser (C S Schwartz nu Killian) ..	Algemeene Boed.	Kaapstad
17 Bailey, P ..	O'Brien, T	Uitenhage
17 Howard, C ..	Standard Bank ..	Beaufort
17 Jatho, C A O ..	Von Rons Schabbel	Barkly Oost
17 Wright, A J ..	Bouwvereeniging	Cradock
17 Ebnien, S ..	Hofmeyr, Wed J	Kaapstad
17 Strydom, C J ..	Le Seur, M ..	Oudtshrn
17 Huysamen, Wd F G	Smit, T D P ..	Malmesbry
17 Fourie, D J ..	Koloniale Weesk	Carnarvon
17 Vissagie, S W J	Louw, Beed J A	Calvinia
(2) KINDERBEWIJS.		
16 Henning, Wed. J G P	Minderj kind ..	Lady Grey
17 Smith, J S ..	Minder Kinderen	Humansdrp
(3) KONTRAKTEN.		
16 Bissel, F E ..; Hupfeld, C G; R E	.. ..	Kaapstad
16 Wayland, A E	.. ..	Eskdale
Wree, H E ..	.. ..	Herbert
16 Vice, H; Batteson, S E	.. ..	Molteno
(4) KUSTING.		
17 Howard, C ..	Z A L Agentuur	Beaufort

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

July 23—Vorwarts, Ger bk (of Elsfleth), 364 tons, Capt F Ottmanns, from Bremen April 15 to this port. Cargo, sundries.

TABLE BAY.—DEPARTURES.

July 23—Loire Inferieure, French ss, 532 tons, Capt Pillouys, for Pondicherry. Cargo, general.

23—Asia, Ital bk, 800 tons, D Angelo, for Pensacola in ballast.

24—Sebastiano dall Greo, Ital bk, 1,074 tons, S Ceminim, for Batavia, in ballast.

24—San Carlos, bk, J J Mullgraf, for Mobile, in ballast.

24—Meta, Ger sch, 39 tons, J Breyter, for Angra Pequina. Cargo, general.

24—Louise Collet, French bk, 469 tons, C Beckmann, for Bourbon, in ballast.

24—Danube, URMS, 1,462 tons, J Morton, for coast ports. Cargo, general.

OVERLEDEN, te 44 Kortemarktstraat, op Vrijdag avond om zes uur, CLARA SOPHIA JOHANNA OLTHOFF, Dochter van wijlen den heer A. G. OLTHOFF.

Betrekkingen en Vrienden worden vriendelijk uitgenoodigd ter bijwoning harer begrafenis op morgen (Zondag) namiddag, 26 Dezer, om 4 uur.

"HOPE'S GREAT HAIR RESTORER" is geheel vrij van alle nadeelige bestanddeelen, welke in vele andere haarmiddelen gevonden worden; kleine kinderen kunnen dit middel dus veilig gebruiken. Dr. C. F. JURITZ & Co., agenten.—Adv.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 25 JULIJ 1885.

DE ACCIJNSWET.

OMTRENT de accijnskwestie bestaat er, tusschen de Afrikaner boerenleden in het Parlement, geen eenstemmigheid, want terwijl vele hunner, en vooral de vertegenwoordigers der wijndistricten, de belasting geheel veroordeelen, zijn er niet weinige die haar goedkeuren en noodzakelijk achten. Tot ons genoegen zagen wij echter dat zij ééne lijn trokken toen het Donderdag de vraag gold of er, bij instandhouding van den accijns, iets gedaan zou worden tot bevordering van de belangen van den wijnboer; en wij gelooven niet dat er thans nog eenige twijfel kan bestaan of de vierdubbele accijns op brandewijn van andere stoffen dan druiven, enz., gestookt, zal bij de Wet worden vastgesteld. Niet zonder reden klaagde daarentegen de heer Keyter dat iedereen in het Huis steeds den mond vol had van de noodzakelijkheid om den boer te steunen, maar dat, zoodra er iets ten diens voor deele werd voorgesteld, steeds een aantal kooplieden opsprongen om het te bestrijden. Wat er van dien kant gedebiteerd werd was ook nu ten nadeele van den wijnboer.

Nu hebben wij er niet tegen dat de koopman zijn eigen belang en dat van hem verdedigt waar hij meê sympathiseert. De heer Vintcent en anderen spraken ten gunste van den ondernemenden stoker uit gerst en ander graan, dien men ten gerieve van den wijnboer wilde ruïneeren. De heer Mijburgh antwoordde dat die ondernemende stoker niets anders deed dan den wijnboer ruïneeren. Beiden hadden, onzes inziens, grond voor hun bewering, en zoo wij het met den heer Mijburgh eens zijn en daarvoor goede gronden meenen te hebben, ontkennen wij toch niet dat ook zij die de belangen der stokers voorstaan tegengronden kunnen aanvoeren. Maar terwijl, als het vragen van staathuishouding en zelfs de allergewoonste verschijnselen in den handel betreft, het een boer niet kwalijk te nemen is als hij somtijds den bal misslaat, dunkt het ons ongepast om van leden uit den koopmansstand, die bij elke gelegenheid als zij bijeen zijn verkondigen dat zij eigenlijk het verstandige element der bevolking uitmaken, betoogen te vernemen die er op berekend zijn om andere leden van het Huis te misleiden, en waar zij zelve van weten hoe weinig hout zij snijden. De heer Sprigg had bij een vroegere gelegenheid gezegd dat het beginsel om een hoogeren accijns van anderen dan druivenbrandewijn gestookt te vorderen, door het Parlement was aangenomen, dat er van dien brandewijn thans zoo weinig werd gestookt dat 's lands inkomen zoo min als het thans bestaande stokersbedrijf door een grootere verhooging iets lijden zou, en dat hij daarom er geen kwaad in zag om tot die verhooging over te gaan. Wat zeiden nu, met het oog hierop, de tegenstanders van het plan? Dat het juist uit die mededeeling van den heer Sprigg bleek dat de boeren bij de verhooging niet winnen zouden. De reden waarom brandewijnsprijzen laag waren, was dat er overproductie van brandewijn was, en dit kwaad zou men niet te boven komen door het stoken van anderen brandewijn, die toch niet met winst kon gestookt worden, hooger te belasten. Maar waar ligt die overproductie aan? Ten deele stellig aan het feit dat er, naast brandewijn uit doppen, druiven en wijn, ook brandewijn uit suiker, mielies en wat dies meer zij gestookt was, en dat men zoo doende, net toen de boerenbrandewijn op nieuw door den accijns werd belast, een zoo grooten voorraad had dat niemand boerenbrandewijn tegen behoorlijke prijzen wilde koopen. Thans begint die voorraad op te raken, daar de stokers uit mielies, enz., geen reden hebben om met den wijnboer te wedijveren, en het gevolg daarvan en van de zekerheid dat er geen verhooging van accijns op druivenbrandewijn zal plaats hebben, is dat deze althans iets hoogere prijzen haalt. Het kan zeer ligt gebeuren dat die prijzen nog meer zullen stijgen; maar veel behoeven zij niet te stijgen om het voor mielie-stokers, als zij slechts den dubbelen accijns moeten betalen, mogelijk te maken om weder met voordeel aan het stoken te beginnen; en zoodoende wordt de wijnboer, die anders welligt werkelijke winsten zou kunnen maken, van die winsten beroofd. Dat de kooplieden hier geen kwaad in zien, dat laat zich hooren. Hoezeer zij ook de producenten noodig hebben, toch sympathiseren zij steeds met den verbruiker. Maar waar lijkt het naar dat zij het zoo even door ons geschetste feit, dat in der tijd door den heer Sprigg naar eisch vermeld was, in hun betoogen eenvoudig ignoreren? Dat is niet de manier om de boeren te doen gelooven dat zij, zoo als zij zoo dikwijls verkondigen, hun eigen belangen van die van den boerenstand onafscheidelijk achten.

De heer Vintcent vond het verkeerd dat men het stoken van een zoo populairen drank als whiskey hier onmogelijk maakte. De heer Jones zag geen reden om de wijnboeren boven producenten van andere artikelen waar dronkenmakend vocht uit kan bereid worden, te begunstigen. Van beiden verschillen wij, zoowel op andere als vooral op historische en tevens—want wie is vrij van menschelijke zwakheden?—op sentimentele gronden. Sedert de dagen van vader Noach heeft het menschdom bij voorkeur in het gegiste druivensap het middel gevonden om pleisierig te worden. Waren er natiën die hiertoe bier of palmwijn bezigden, dan was het omdat hun landen hetzij te koud, hetzij te warm voor den wijnstok waren. Eerst in de middeneeuwen werd het stoken van brandewijn uitgevonden, en de verschillende soorten hiervan vonden in koude landen den meesten bijval. Zal men nu in een land dat voor den wijnboer uitstekend deugt, en waar de whiskey van het Noorden voor geheel uitheemsch moet gelden, het oude opregte product van den wijnstok verachten? Zal men, als men aan nieuwigheden doen en naast wijn ook brandewijn gebruiken wil, niet althans dien eerbied voor den uitvinder van den wijn koesteren die aan zijn product, en aan hen die het produceeren den voorkeur schenkt? Wij hopen den tijd nog te zullen zien dat men hier weder geleerd heeft wijn te drinken, en dat de Kaapsche wijn zooveel gebied heeft dat men hier bitter weinig brandewijn meer behoeft te maken; en die tijd zal te eerder aanbreken naar mate men thans den wijnboer ook ten nadeele van die uitheemsche takken van nijverheid begunstigt waar whiskeydrinkers uit het barre Noorden van Europa zich voor beijveren.

GENERAAL WARREN'S JONGSTE VERRIGTINGEN.

DONDERDAG verscheen in de *Cape Times* en het *Volksblad* een preektelegram van den heer Mackenzie, over Bechuana zaken, de handelwijs van Generaal Warren,—die er geheel anders in wordt voorgesteld dan in het telegram door den Generaal zelven aan den heer Merriman gezonden,—en den pligt der Kolonisten om, nu annexatie van Bechuanaland aan de Kolonie voor 's hands onmogelijk is, een behoorlijke bijdrage (a reasonable vote) aan de Rijksregering voor het bestuur des lands te geven. Gisteren bevatte de *Cape Times* een inleidingsartikel vol zoutelooze hatelijkheden over het gedrag van den heer Rhodes tegenover Mackenzie en van de tegenwoordige Regering tegenover Generaal Warren, dien men een dolleman had durven noemen. In ons blad van heden zal men een telegram vinden, reeds gisteren in de *Cape Times* gepubliceerd, waar de blijde inkomst van Generaal Warren te Vrijburg door den gewonen berigtgever in echten Mackenzie stijl beschreven wordt, en dat stof bevat tot ernstige overdenkingen. Wat de Generaal aan de Vrijburgers vertelt is dat hij komt om het civiel bestuur des lands te voeren, dat een der eerste vraagstukken die hij moet oplossen de landkwestie is, *en dat hij deze niet naar het plan van den heer Rhodes, dat tegenover de Naturellenhoofden onregtvaardig is, maar naar dat van den heer Mackenzie gaat regelen.* Bedenkt men nu dat de Generaal bepaalde instructie van Lord Derby had om zich aan de schikking van den heer Rhodes te houden, kunnende hij alleen in zaken van geheel bijzonderen aard hiervan afwijken, dan heeft het er veel van of Sir Charles thans de Rijksregering op dezelfde onbeschofte wijze gaat trotseeren als hij vroeger de Kaapsche Ministers en Sir H. Robinson bejegende; en zoo ja, dan is zijn gedrag ongetwijfeld tegelijk een volkomen regtvaardiging van hen die gelooven dat er bij den Generaal een streep door loopt, en het laatste strootje om den rug van de Downingstraatsche kameel te doen breken, en den Generaal naar een plek te laten sturen waar hij minder kwaad kan doen dan in Bechuanaland.

Intusschen is er een andere verklaring der zaak, naar wij thans meenen zeer onwaarschijnlijk, maar als zij juist is alleszins geschikt om elk opregt Kolonist te doen beven. Sir H. Robinson heeft in der tijd aan de Rijksregering te kennen gegeven dat hij er niet tegen had dat aan den Generaal het civiele bestuur van Bechuanaland werd gegeven, mits hij zelf, Harer Majesteits Hooge Commissaris in Z. Afrika, van alle verantwoordelijkheid werd ontheven. Wij hebben reden om te gelooven dat het tegenwoordige Rijksministerie dit laatste plan onraadzaam acht, en evenzeer op aanhechting van Bechuanaland aan de Kaapkolonie gesteld is als het vorige; maar men weet hoe dikwijls juist datgene gebeurt waar men met geen mogelijkheid op had kunnen rekenen. Hoe als er werkelijk een besluit is genomen om Sir Charles Warren, natuurlijk met Mackenzie als raadsman, in Bechuanaland voor goed de magt in handen te geven? In dat geval zijn die gevaren voor den gesonden toestand van Z. Afrika onder feitelijk oppergezag der Koningin waar wij in den laatsten tijd herhaaldelijk op gezinspeeld hebben, niet langer wolkjes aan den gezigteinder, maar kan men zeer spoedig het losbarsten van het onweder verwachten. Wij gelooven dat het een zaak van het uiterste belang is om over die zaak zekerheid te bekomen eer het Parlement uiteengaat; en een parlementslid dat er een vraag over weet te stellen die door den Voorzitter der Wetgevende Vergadering niet, als buiten de orde, van de hand wordt gewezen, zal het Koloniale publiek geen geringen dienst bewijzen.

'T EEN EN ANDER.

HET verwondert ons niet dat, na de discussie en de stemmingen over het Departement van Landbouw die wij vroeger hebben meêgedeeld, de Regering het raadzaam heeft geoordeeld om aan den wensch van die Parlementsleden te voldoen die, al zijn zij overtuigd van de nuttigheid van zulk een Departement, en al zijn zij het eens met het plan om het onder een apart Minister te stellen, toch uitstel raadzaam achten. Het onderwerp is thans in het Huis besproken, en de Hollandsche dagbladpers der Kolonie, die er zich reeds vroeger voor beijverd had, zal waarschijnlijk in het reces met beter gevolg er zich meê bezig houden dan tot dus ver. Zooveel is reeds nu gebleken dat de Afrikaner boeren de voordeelen die het Departement hun schenken zal, wel degelijk inzien, al maken zij er zich niet zulke overdreven voorstellen van als de man wiens naam door een ingewandsworm der vogelstruisen het nageslacht zal bereiken.

Toen Prins Albert Victor onlangs te Londen met het burgerregt der stad werd begiftigd, zeide Z. K. H. onder anderen in de toespraak die hij hield, dat hij ook toen hij de verschillende Koloniën des Rijks bezocht had vele blijken had gezien welk een geest van vrijheid en kracht door die inrigtingen van plaatselijk zelfbestuur werd gekweekt waar het aloude Gemeentebestuur der stad Londen het regte voorbeeld van was. Dit gezegde van Engelands toekomstigen Troonsopvolger werd onder anderen ook vernomen door hen die de zaak het naast aanging: de vertegenwoordigers der Britsche Koloniën te Londen. Aanwezig, op uitnoodiging van Lord Mayor Fowler, waren de Hooge Commissaris van Canada, de Agenten Generaal der Australische Koloniën, en die van Nieuw Zeeland. Alleen, van de zelfbesturende Koloniën des Rijks, was de Kaap niet vertegenwoordigd, want aan haar Agent Generaal, Sir Charles Mills, was geen uitnoodiging gezonden. Volgens hen die met de zaken het naast bekend zijn bestaat er bij den Lord Mayor geen persoonlijke afkeer van den tegenwoordigen Agent Generaal der Kaapkolonie. Daarentegen vraagt men zich af of niet Lord Mayor Fowler, even als hij vroeger de Transvaalsche Deputatie niet uitnoodigde om een maaltijd aan zijn paleis bij te wonen, thans Sir Charles Mills daarom uit de rij der genoodigden heeft weggelaten omdat de Regering die hij thans vertegenwoordigt niet dien haat tegen de Z. Afrikaansche Republiek aan den dag legt die 's heeren Fowler's eigen taal, tijdens de aanwezigheid der Transvaalsche Deputatie, kenmerkte. Dit is een punt dat alleszins de aandacht waardig is. Voor de Regering der Z. Afrikaansche Republiek doet het er bitter weinig toe of hare afgevaardigden door het hoofd van het Londensche Stadsbestuur beleefd ontvangen of in smadelijke taal vermeld worden. Voor een Britsche Kolonie als de Kaap is het van belang om er op te letten dat haar vertegenwoordiger in de hoofdstad des Rijks niet door de autoriteiten aldaar bij die van andere Koloniën worde achtergesteld.

De Zwarte Ruggens Boerenvereeniging is het geheel eens met die van K. W. Town dat er strengere straffen op veediefte moeten zijn, maar in plaats van de kats wil zij gevangenzetting voor tien jaar en nog langer. Dit is echter een dure zaak, en een waar men zich niet aan wagen kan tensij men het middel vindt om bandieten, door den trapmolen of anderszins, zoo te laten arbeiden dat zij eensdeels de kosten van hun onderhoud goedmaken, en anderdeels een onpleizierigen tijd hebben. Voor deportatie zouden velen zijn, als niet Sir David Tennant gezegd had dat dit niet ging. Wij gelooven ook dat het moeijelijk gaan zal; maar wij zijn er zeker van dat als men een troep Kaffersche veedieven naar Queensland zond om daar in suikermolens gebezigd te worden, de Queenslandsche suikerplanters er geen minder voordeel van zouden hebben dan de Afrikaner boeren.

Het blijkt, uit hier ontvangen berigten, dat het vorige Rijksministerie om zijn plan tot wijziging der invoerregten op wijn ten sterkste is aangevallen, en er zich slechts aan gehouden heeft op aandrang van de vertegenwoordigers der wijnbouwende Koloniën. Wat het nieuwe Ministerie doen zou was, tijdens het vertrek der mailstoomboot, nog onbekend; maar aan een bevoordeeling der wijnbouwende Koloniën bij het tarief der invoerregten op wijn is niet te denken. Wat mogelijk is, dat is óf de vroeger beoogde maar thans weder in de waagschaal gestelde schikking waarbij wijn onder 30 graden onder de 1 shilling belasting wordt toegelaten, of een stelsel van invoerregten op wijn waarbij de ligtere wijn even hoog belast wordt als de zwaardere. Beide regelingen zouden voor de Kaap voordeelig zijn, en het schijnt dat aan de tweede schikking meer wordt gedacht dan wij, zonder nadere inlichting, waarschijnlijk geacht zouden hebben.

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk: 's morgens, Ds. Steytler; Engelsch, Dr. Kotzé; 's avonds, Ds. Steytler.—Nieuwe Kerk: 's morgens en 's avonds, Ds. Luckhoff.—Zeepunt: 's morgens, Ds. Roux.—Papendorp: 's morgens, Ds. H. Kriel; 's avonds, Eerw. Smeer.—Hanoverstraat Kapel: 's avonds, Ds. H. Kriel.

OPREGTE TRANSVAALSCHE TABAK is verkrijgbaar bij C. de Jongh, Tabakshandelaar No. 5, St. Georgestraat.—Een nieuwe bezending uitmuntende tabak juist ontvangen.—*Adv.*

ER IS geen middel die den groei der haren zoo spoedig bevordert en daarom gerust aan allen kan aanbevolen worden, als "Hope's Great Hair Restorer." Dr. C. F. Juritz & Co.—*Adv.*

AAN CORRESPONDENTEN.—Wegens gebrek aan ruimte in onze uitgave van heden moeten verscheidene brieven en andere stukken op plaatsing wachten.

KAAPSCHE HANDELSBANK.—De officieele liquidatoren dezer bank zijn nu bereid crediteuren den hun verschuldigden interest te betalen, mits men betaling tegen 5 per cent per jaar in volle afdoening daarvan aanneemt. —*Zie advertentie.*

HET HEILSLEGER te Oost Londen staat thans, na het vertrek van Kapt. May, onder twee vrouwelijke Kapiteins, veel doende aan weenen. De vrouwelijke officieren die hier het eerst kwamen zagen er vrolijk en glimlagchend genoeg uit.

KOL. HALLAM PARR is tot Adjudant-Generaal van het Egyptische leger aangesteld. Als Militaire Secretaris van Sir Bartle Frere is hij aan de vele Afrikaners die in diens dagen Gouvernementshuis plagten te bezoeken, wel bekend.

DE ZAAK VAN CHARTERS is Woensdag weder voor geweest, maar moest weder tot Maandag verdaagd worden, omdat Mevr. Twycross niet aanwezig kon zijn. De Magistraat is van plan om naar haar huis te gaan, en daar te weten te komen of hare getuigenis en die van Miss Twycross voor de zaak van belang zijn.

KERKNIEUWS.—Ds. Roos, van Alexandrië, heeft, volgens een berigt in de *Kerkbode*, voor een beroep naar Marico, Z. A. Republiek, bedankt, en Ds. Du Plessis, Quaestor van het Theol. Seminarie Fonds, voorspelt een grooter tekort dan het tegenwoordige als de kollekten niet beter uitvallen dan verleden jaar.

UMQIKELA wordt gezegd van plan te zijn om een groote vergadering te houden, waarin hij een zijner vrouwen tot groote vrouw, *alias* Koningin, verklaren, haar zoon tot troonsopvolger verheffen, en dan zelf de heerschappij nederleggen zal, in welk geval een regent het bestuur zal moeten voeren.

GRAAFF-REINET.—Een treurig geval van zelfmoord wordt in de *Graaff-Reinetter* vermeld, hebbende de heer George Gregorowski zich met hulp van rattenkruid van het leven beroofd, naar men beweert weinige uren na het ontvangen van het berigt van den zelfmoord van den heer Reitz, te Oudtshoorn, met wien hij zeer bevriend was geweest. [Hij is niet de eerste van zijn naam die door zelfmoord aan zijn eind is gekomen]. Een andere treurige zaak is die van een klerk bij de heeren Baker en Co., J. I. Smit genaamd, die ter teregtstelling is verwezen wegens het stelen van artikelen uit den winkel waar hij diende.

LORD MAYOR FOWLER blijkt, naast zijn andere kwaliteiten, ook die van "local preacher" te bezitten, en heeft onlangs te Londen in een Methodisten Kapel gepreekt. Het onderwerp zijner preek was de profeet Jona te Ninivé. Naar de geruchten te oordeelen die er hier, en vooral in de buurt der Zuid Afrikaansche hotels waar hij logeerde, over hem liepen, hadden wij gedacht dat hij liever Noach en de vrucht des wijnstoks tot tekst zou genomen hebben.

TE K. W. TOWN is een soepkokerij geopend wegens het gebrek dat er onder de armere klassen heerscht. Dit gebrek is zoo erg dat een Naturel zelfs zijn pijp, in den regel het dierbaarste wat hij heeft, te koop bood om brood te kunnen koopen; maar niet zoo erg of een ander Naturel, die van iemand een brood kreeg, liep dadelijk naar de kantien om het voor een glas brandewijn te verruilen. De Kamer van Koophandel heeft besloten dat het volstrekt noodig is om de werfgelden te Oost Londen te verminderen.

DE OOSTELIJKE PROVINCIE.—In een optelling der kandidaten uit de Oostelijke Provincie die bij het Matriculatie Examen geslaagd zijn, noemt de *Eastern Star* ook de leerlingen van het Grey College te Bloemfontein. Onze Vrijstaatsche vrienden zullen het stellig zeer aangenaam vinden dat men te Grahamstad hen tot de Provincie rekent waar gemelde stad de geestelijke hoofdstad van is, en de wereldlijke hoofdstad van zijn zou als afscheiding er in den tijd was doorgegaan.

EEN MOORD IN BASUTOLAND.—In Quthing is, volgens een brief in de *Northern Post*, een man van Nehemiah's gevolg vermoord geworden. De Magistraat wilde een onderzoek instellen, en zond de politie naar een stam waar de moordenaar toe heette te behooren, maar deze verzette zich tegen het onderzoek. Nehemiah nam het thans op zich, en mishandelde een gedeelte van den stam op zulk een wijze dat de zaak voor Nqu bi, die namens zijn vader Letsie het land bestuurt, en Magistraat Barrett werd gebragt. Nehemiah bragt van de verdediging van zijn gedrag niets teregt, en het heet nu dat hij zelf in den moord betrokken is geweest. Nqubi wordt in het berigt in kwestie zeer geroemd.

DE Z. A. TENTOONSTELLING.—Uit het verhandelde op een vergadering van het Comité voor deze Tentoonstelling, hier op Donderdag gehouden, blijkt het dat er door verschillende firma's een plek is aangevraagd, en dat het getal vierkante voeten waar bepaalde aanvraag om gedaan was, 3,622 uit de 13,000 à 14,000 bedroeg waar men beschikking over zou hebben. Voorts bleek het dat men in de wijndistrikten er tegen had om wijnen in te zenden als zij niet op de plek konden gedronken worden, dat hier veel over heen en weêr geschreven maar nog geen schikking getroffen was, en dat men te P. Elizabeth met een beslissing zou wachten tot de heeren Pearson en Jones terug waren. Van laatstgenoemde is geen raad of hulp te wachten, want zijn gezindheid omtrent den wijnboer heeft hij in den laatsten tijd genoeg getoond.

DE "CAPE TOWN INSTITUTE AND CLUB" Maatschappij heeft hare jaarlijksche vergadering op Donderdag gehouden, en het bleek dat de schouwburg thans voor £1,100 's jaars wordt verhuurd, dat er een batig saldo van £404 was, maar dat de directie geen uitdeeling aanbeval, wegens de zware uitgaven voor het herstel van den schouwburg. Na aanneming van het rapport werd de heer Inglesby als lid der directie herkozen, terwijl in de plaats van den heer De Villiers de heer Isaacs gekozen werd. Auditeurs werden de heeren J. W. Herbert en W. McLachlan, Penningmeester de heer Riddelsdell, en Secretaris de heer F. Herbert, die voor diensten als zoodanig in het afgeloopen jaar bewezen £25 erlangde.

ZONDAGSVOORREGTEN.—Een belangrijke uitspraak is Woensdag in het Magistraatshof gedaan. Een hotelhouder die Zondagsvoorregten had, werd voor het Hof geroepen op grond dat hij aan anderen dan die bij hem gelogeerd of *bona fide* reizigers waren, drank had verkocht. Inspecteur Lucas was op Zondag, toen de gelagkamer open was, er binnengegaan, en had er een aantal Kapenaars gevonden. Een hunner trad op om te verklaren dat hij iets te drinken had bekomen, schoon in de Kaapstad woonachtig en niet in het hotel logerende. De zaak werd echter van de hand gewezen, op grond dat elk houder van een hotel, al heeft hij geen Zondagsvoorregten, op Zondag aan lieden bij hun gelogeerd en aan *bona fide* reizigers drank mag schenken, dat de Zondagsvoorregten, waar £5 's jaars voor betaald wordt, toch iets moeten beteekenen, dat die beteekenis blijkbaar daarin te zoeken is dat men zijn plek, zooals uitdrukkelijk in de Wet verklaard wordt, op zekere uren open mag houden, en dat men moet aannemen dat in dit regt van open houden ook dat van het schenken aan bezoekers vervat is.

DE NIEUWE BEGRAAFPLAATS.—Op de laatstgehouden vergadering van het Bestuur dezer Begraafplaats bleek het uit een brief van den heer Hampden Willis, dat het Bestuur onder de de Leeningswet die de Regering dacht in te dienen, een leening zou kunnen aangaan. Het bleek verder dat de omheiningsmaterialen, uit Engeland besteld, tegen het eind der week hier zouden zijn, en dat het Bestuur alleen voor het vervoer per spoor zou hebben te zorgen, waartoe besloten werd. Daarna werd het reglement behandeld. Twee punten gaven tot discussie aanleiding. Het eene was de bepaling dat geen eigenaar van een grafplek er, zonder verlof van het Bestuur, een vreemdeling zou mogen begraven. Dit werd door den heer Marais een te strenge bepaling geacht, maar zij ging er door nadat er gewezen was op het bezwaar om concurrentie tusschen het Bestuur en eigenaars van grafplekken toe te laten. De andere betrof het eischen van een doctors-getuigschrift omtrent den dood van den te begraven persoon. Hiertegen waren de heeren Marais en Mudie, om den last dien de bepaling aan arme betrekkingen van den overledene kon geven, terwijl de heeren Lewis en Moore er voor waren, omdat zij strekken zou tot het doen ontdekken van misdaden. Met drie tegen twee stemmen ging de bepaling er door. Over de begrafenisgelden besloot men den heer Stigant te raadplegen.

STEDELIJKE RAAD.—Op de gewone sitting van dezen Raad zeide de Burgemeester, die den voorzittersstoel bekleedde, dat hij dit alleen doen kon doordat hij verlof had bekomen zich dien dag te onttrekken aan het parlementaire Comité over de zaak van Dorstfontein en Bultfontein. Er was een belangrijk artikel uit de Gemeentewet geschrapt, en hij wilde weten of men met die Wet zou doorgaan. Hierover had een lange discussie plaats, en het plan door den heer Dormer geopperd, om met de Wet klaar te komen, was om in den Wetgevenden Raad de geschrapte artikelen te laten herstellen, en daartoe de zaak van den Gemeenteraad in dien Raad door een advokaat te laten bepleiten. Als geschikt hiertoe werd adv. Leonard genoemd. Schoon enkele leden tot later wilden wachten, zullende er welligt toekomende jaar een Wetgevende Vergadering zijn die van stedelijke zaken meer begreep en niet zooveel leden telde die bij Assurantie Maatschappijen belang hadden, was de heer Hofmeyr de eenige die het voorstel op dien grond bestreed dat er later een betere Wet moest worden ingediend; en de heer Dormer seide hieromtrent dat het doel van den heer Hofmeyr was om bezoldigingen aan Burgemeester en Voorzitters van Comités te laten toekennen. Ten slotte werd het voorstel Dormer met algemeene stemmen, op die van den heer Hofmeyr na, aangenomen. Nadat nog een paar zaken van ondergeschikt belang door den Burgemeester te berde gebragt en afgehandeld waren, bleek het dat het Comité van Op. Werken Scottstraat niet wilde doen repareren omdat de grond der straat geen publiek eigendom was. In de zaak van zeker ongeluk aan een postkar, waar men de Tramwegmaatschappij aansprekelijk voor had willen maken, werd besloten om het Comité volmagt tot handelen te geven. In plaats van een dubbel spoor aan het marktgebouw op Caledonsplein, kreeg de "City" Tramwegmaatschappij er een aan Buitenkant. Het bleek verder dat de gescheurde broek en het baatje van den heer Paterson tot een proces zullen leiden. Aan den heer Rawborne werd, onder zekere beperkende voorwaarde ten gunste van het voetpad, verlof gegeven om boomen voor zijn plek aan Somersetweg te planten. Verder vielen er nog klagten over het opmaken der kiezerslijsten, dat alles behalve netjes schijnt gedaan te zijn; werd door den Stadsingenieur per brief gewezen op zeker bezwaar dat men voor het oppompen van het seewater door het besluit der Havencommissie kon lijden om het Noorderhoofd niet langer te repareren; en werd een voorstel gedaan en verworpen om het planten van boomen op de Nieuwe Markt, ten gerieve van zekere Sir Lowreystraters, te staken.

EENE LAATSTE RAADGEVING.—Hebt gij alle middelen reeds te vergeefs gebruikt en alle hoop bijna opgegeven, neemt uwe laatste toevlugt tot "Hope's Hair Restorer," volhardt er mede, en van blijdschap zult gij deszelfs roem alom bekend maken. Dr. C. F. Juritz & Co., agenten.—*Adv.*

CERTIFIKAAT HERDRUKT.—"Bij mijn lang verblijf in Zuid Afrika leed ik hevig aan de heerschende ooginflammatie. Alle middels bleven vruchteloos, totdat ik Dr. Romershausen's Oog-Essens (verkrijgbaar bij Dr. C. F. Juritz & Co.) gebruikte, en nu ben ik volkomen er van genezen, zonder dat er sporen van zwakheid achter gelaten zijn.—Get. C. Hugo Hahn, Zendeling Rijnsch Genootschap."—*Adv*

KIMBERLEY.—Joe Jacobs, beschreven als een Europeaan, schoon Palestina niet in Europa ligt, is te Kimberley opgepakt als betrokken in een Vrijstaatsche diamantzaak; Reed, beschuldigd van een "trap" vermoord te hebben, is naar de strafzitting verwezen; en dit is ook geschied met een blanke die op een gekleurden diender had geschoten, naar zijn zeggen en dat van twee getuigen, omdat de diender onbeschoft geweest was en hem een slag met een steen had gegeven.

HOF VAN INSOLVENTIE.

NIEUWE INSOLVENTIES.

23 Julij.—Wilhelm Joseph Mathew, te Hermanus Pieters Fontein, district Caledon; provisionale sekwestratie toegestaan.

24.—Marthinus Bos, laatst te Paarl, wagenmaker; baten, £100; schulden, £164 14s.; tekort, £64 14s.

24.—Johannes Petrus Wagenaar, C.zn., te Oudtshoorn, landbouwer; baten, £82 12s.; schulden, £149 12s. 5d.; tekort, £67 0s. 5d.

24.—Daniel Jacobus Maritz, junr., en Pieter Jacobus Maritz, in de afdeeling Beaufort West, laatst handelende als D. J. Maritz & Co., baten, £178 15s. 3d.; schulden, £534 5s. 6d.; tekort, £355 10s. 3d.

SCHEDULEN INGELEVERD.

24 Julij.—Petrus Mattheus v. d. Westhuizen, te Wijnand's Rivier, district Oudtshoorn.

24—David Hercules Botha, te Rust en Vrede, district Oudtshoorn.

24.—Abraham Petrus Coetzee, te Rust en Vrede, district Oudtshoorn.

24.—Jacobus Hendrik Wolmans, te Vergelegen, afdeeling Oudtshoorn.

24.—Hendrick Johannes Barnard, te Jamnerfontein, district Humansdorp.

24.—Petrus Johannes de Wit, C.zn., te Hooggelegen, Tijgerbergen, Kaapsche Afdeeling.

24.—Johannes Stephanus Marais, te Rietvlei, afdeeling Tulbagh.

24.—Jan Joachim Lodewijk Wernich, te Beaufort West, slagter.

24.—François Petrus Greeff, te Uitkomst, district Jansenville.

24.—Willem Jacobus du Toit, te Worcester.

24.—Johanna Hendrina Magdalena Matthee, geb. Lourens, te Waagschaal, afdeeling Bredasdorp.

24.—Petrus Stephanus de Wit, te Kamnatie, afdeeling Oudtshoorn.

24—Esaias Engelbertus van Rooijen, te Kamnatie, district Oudtshoorn.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

ENGELAND EN RUSLAND.

GENERAAL GRANT

Ontvangen en gepubliceerd, 23 Julij, 7·30 n.m.

LONDEN, 22 JULIJ.—In antwoord op een vraag heeft Lord Randolph Churchill, Minister voor Indische Zaken, in het Parlement gezegd dat Rusland niet had voorgeslagen om Meruchak in ruil voor Zulfikar te nemen, en dat de Britsche Regering ook geen plan had om zulk een ruil voor te staan. Generaal Grant is dood.

PARLEMENTAIR NIEUWS UIT ENGELAND. EEN VORSTELIJK HUWELIJK.

Ontvangen en gepubliceerd 24 Julij, 3 uur n.m.

LONDEN, 24 JULIJ.—Het Huis der Gemeenten heeft met 180 stemmen tegen 130 een amendement aangenomen, voorgesteld door den heer Collings over de Geneeskundige Ondersteuningswet; dit is een nederlaag voor het Gouvernement.

Sir M. Hicks-Beach weigerde verder voor de Wet verantwoordelijk te zijn.

Het huwelijk van Prins Henry van Battenberg en Prinses Beatrice werd gisteren gevierd; de Koningin "gaf de bruid weg!" Prins Henry is Ridder van den Kouseband geworden.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

DE PELSER LIBELZAAK.

KINGWILLIAMSTOWN, 23 JULIJ.—Het voorloopig verhoor van den heer George Hay en Eerw. Don in de Pelser Libelzaak ving heden morgen aan. Verweerders prokureur opperde verscheidene excepties, die de magistraat zeide aan den Sollicitear-Generaal te zullen verwijzen, wanneer de papieren terug gezonden werden.

TWEE ONTPLOFFINGEN.

EXECUTEURSKAMER VAN KIMBERLEY.

KIMBERLEY, 23 JULIJ.—Dingsdag avond vonden er twee ontploffingen, veroorzaakt door ophoopingen van gas in de onderaardsche werken in De Beer's Mijn plaats, waardoor de heer McFarland, bestierend direkteur van de Petree Maatschappij en een opziener erg gebrand werden.

De Executeurskamer heeft een dividend van 20 per cent voor het half jaar verklaard.

DOOD GEVONDEN.

PRINS ALBERT, 23 JULIJ.—Gisteren morgen werd er in het wagenhuis van den heer Haak een kleurling dood gevonden. Het *post mortem* onderzoek toonde dat de man overleden was ten gevolge van overmatig gebruik van alcohol en blootstelling.

KING WILLIAMS TOWN, 24 JULIJ.—Het voorloopig onderzoek in zake den heer Hay en den Eerw. Don in de Pelser libelzaak werd heden namiddag hervat. De excepties, gisteren door den Procureur van gedaagden opgeworpen, werden door den Magistraat verworpen. Er werd van daag bewezen, dat de brief gepubliceerd was, en de zaak werd daarna tot Maandag verdaagd. Gedaagden werden vrijgelaten op een borgtogt van £50 elk. De plaatselijke belangstelling in de zaak is groot.

EEN ONTSNAPTE GEVANGENE.

QUEENSTOWN, 24 JULIJ.—Men verwacht niet dat de weggeloopen gevangene, die verleden Vrijdag geschoten werd, herstellen zal. Van daag werd zijn verslag der zaak door den magistraat gehoord.

PRODUCTENMARKT TE PORT ELIZABETH. DE "GERMAN."

PORT ELIZABETH, 24 JULIJ.—De wolmarkt van verleden Donderdag was niet ruim zoo voorzien als gewoonlijk. Er was weinig vraag en de prijzen bleven laag. Er was een betrekkelijk kleine vertooning van Angorahaar en er was geen verbetering merkbaar. Er werd gisteren een buitengewone vederenmarkt gehouden, daar er een groote quantiteit ten verkoop over was. Prijzen onveranderd. Gedurende vier dagen bedroeg de opbrengst van den verkoop £5,690.

De *German* vertrekt morgen met de volgende passagiers voor Londen: de heeren Myhill, Angel, Dyer (2) Seimert, Cooke, Dr. Dyer, en Mej. Wells.

NATAL.

EEN PARLEMENTSGEBOUW.

PIETERMARITZBURG, 22 JULIJ.—In den Wetgevenden Raad is heden namiddag een voorstel aangenomen ten gunste van een nieuw Parlementshuis. Alleen de Regeringsleden waren er tegen.

DE KIEZING TE DURBAN.

DURBAN, 23 JULIJ.—De staat der stembus was heden te 11 v.m. als volgt: de heer Fisher, 485; de heer Atkinson, 482; de heer Escombe, 475; de heer Greenacre, 47[illegible]. Er heerscht aanmerkelijke opgewondenheid. Te 2 ure stond de stembus: Fisher, 524; Atkinson, 517; Escombe, 509; Greenacre, 505.

GEEN VERANTWOORDELIJK BESTUUR!

DURBAN, 23 JULIJ.—De stembus is te 4 ure gesloten. De heer Fisher had 555, de heer Atkinson 549, de heer Escombe 539 en de heer Greenacre 533 stemmen; zoodat de kandidaten die tegen Verantwoordelijk Bestuur zijn het gewonnen hebben.

DE STAD AAN ST. LUCIA BAAI.

PIETERMARITZBURG, 24 JULIJ.—Met betrekking tot het berigt van het uitleggen eener stad te St. Lucia Baai door Zululandsche boeren, heeft Sir Henry Bulwer aan Lucas Meyer geschreven, dezen te kennen gevende, dat de Baai en aanliggende landen Britsch grondgebied zijn en dat bezetting daarvan niet zal geoorloofd worden.

BECHUANALAND.

MAJOOR EDWARDS. DE MATABELE.

VRIJBURG, 24 JULIJ.—Het vorige berigt van Shoshong, meldende dat Majoor Edwards en zijn gezelschap aldaar van Matabele gearriveerd waren was onjuist. Brieven van Gubuluwayo zijn ontvangen, meldende dat het gezelschap zich wel bevindt. De Matabele oorlogspartij was van het meer Ngami teruggekeerd, hebbende zij een groote nederlaag geleden. Het volk van het meer verborg zich in het riet van de rivier, van waar zij hun aanvallers neerschoten, terwijl zij onzigtbaar bleven. De Matabele worden gezegd ongeveer een duisend man te hebben verloren. Daar zij geen vee veroverden leden de overgeblevene Matabele aan honger en ook aan koorts op hun terugreis. De aanvoerder en de overgeblevenen van de magt arriveerden terwijl Majoor Edwards bezig was zijn depêches te schrijven.

Het oponthoud van het gezelschap van den majoor is te wijten aan de afwezigheid van een vertrouwbaren tolk, wiens aanwezigheid noodig wordt geacht beide door het Opperhoofd en majoor Edwards.

SIR CHARLES WARREN EN DE VRIJBURGERS.

Ontvangen en gepubliceerd 23 Julij, 11 30 n.m.

VRIJBURG, 23 JULIJ.—Generaal Warren is hier heden aangekomen, in gezelschap van den heer Mackenzie, Kapiteins Trotter, Vincent, Ingram en Pusey, en Luitenant Scholtz. Omstreeks 150 dames en heeren kwamen hem te gemoet aan Odendaalsplaats, omstreeks vier mijlen van Vrijburg, en begeleidden hem naar het dorp. De "Dutch" uit de naburige plaatsen kwamen in grooten getale opdagen om hem te verwelkomen. Er was een monster-receptie, vol geestdrift, te Vrijburg, dat mooi met vlaggen opgesierd was, en waar wel 4 à 500 lieden bijeen waren. Adressen werden aangeboden door bijna elken bewoner van Stellaland geteekend. Juichkreet op juichkreet ging voor Generaal Warren op, gevolgd door juichkreten voor Kapt. Trotter en den heer Mackenzie. Er is thans geen twijfel meer of geheel Stellaland is vereenigd in de begeerte dat de regeling des lands aan Generaal Warren zal gelaten worden. De adressen gaven vreugde te kennen over Generaal Warren's terugkomst, bewondering van zijn werk en vertrouwen in zijn bekwaamheid om de bezwaarlijke kwesties van Bechuanaland behoorlijk op te lossen. Smart werd te kennen gegeven dat sommige Stellalanders een protest tegen hem geteekend hadden, wat geschied was uit onbekendheid met het werk dat door den Generaal verrigt was. Het antwoord van Generaal Warren was als volgt: "Bewoners van Stellaland! Ik dank u zeer hartelijk voor uw groet van heden morgen, en moet u mijn blijdschap betuigen dat deze vergadering zoo talrijk wordt bezocht door alle klassen, en dat de adressen geteekend zijn door bijna de geheele bevolking van Stellaland, iets wat geheel en al weerlegt de booze beweringen van hen die de gemeente geen goed hart toedragen, en toont dat er hier thans een eenheid van gevoelen heerscht die hier eenigen tijd geleden niet bestond. Het is geheel waar dat ik niet alleen te kampen heb gehad met de groote moeijelijkheden die ik bereid was in een zoo teedere zaak als de bevrediging van Bechuanaland en tevens van Z. Afrika te vinden, maar dat ik ook weerstand heb gevonden in kringen waar ik er geen kon wachten, een weerstand die, als ik niet met groote bekwaamheid gesteund was door de beambten onder mij en door het publiek in het algemeen, zou zijn uitgeloopen op het mislukken mijner pogingen, gevaar van andere streken van Z. Afrika en het doen voortduren van regeringloosheid alhier, waar thans dezelfde rust heerscht als in de rest van Z. Afrika. Er is een oud spreekwoord dat gij allen kent: 'al is de leugen nog zoo snel, de waarheid achterhaalt haar wel.' Voor het oogenblik is de leugen eenige weken voor, maar de waarheid moet haar weldra achterhalen, en dan zal het publiek verontwaardigd zijn over de booze beweringen die het misleid hebben. Eerst in de laatste dagen heb ik in het pas uitgegeven Blaauwboek over Zuid Afrikaansche Staten gezien wat er, reeds in Maart, over mijn gedrag ten dien effekte gezegd is, dat Harer Majesteits Regering en het publiek er een geheel valschen indruk omtrent de zaken van Bechuanaland van ontvangt, en ik geloof dat het velen spijten zal dat ik toen ten tijde geen gelegenheid had om dit alles te weerleggen. In dat Blaauwboek zult gij zien waarom het mij onmogelijk is geweest om in Stellaland handelend op te treden. De Ministers der Kaapkolonie wenschten dat er geen verandering zou zijn in den staat van het land dat aangehecht moest worden vóór de aanhechting werk

lijk plaats greep, en de Hooge Commissaris heeft mij verzocht het land te laten in denzelfden toestand waar ik het in vond. Dit heeft mij belet om in eenig opzigt te handelen, behalve tot het afweren van bezwaren en gevaren. In dat Blaauwboek zult gij ook zeer belangwekkende berigten vinden over militair bestuur, dat zal zijn opgerigt wegens de voorstellingen van den vroegeren Administrateur en den Onder Commissaris omtrent de onlusten die in het land heerschten. Gij die weet en gevoeld hebt hoe militair bestuur hier werd gevoerd onder Kapt. Trotter, zult u niet verwonderen als gij bevindt dat ik in allen deele mij er op heb toegelegd om het zoo ligt mogelijk te maken. Men drong er bij mij op aan om uwe burgelijke instellingen op te heffen en u regtstreeks door een militair te laten besturen; maar ik verkoos de zaken zooveel mogelijk door het bestaande burgelijke Bestuur te doen beheeren. Verkiezingen voor het Bestuur werden gehouden terwijl het militair bestuur nog van kracht was, en men heeft getracht om ze op dien grond in een valsch daglicht te stellen; maar gij allen weet hoe volstrekt valsch de bewering is dat er eenige dwang is aangewend, en gij moet het allen met mij eens zijn dat hetgeen de heer Rhodes wilde, nl. een Bestuur door hem zelve aangesteld, niet dezelfde voldoening zou hebben gegeven. Later zult gij vinden dat ik het militair bestuur wilde afschaffen, maar dat men ten sterkste er op aandrong dat het blijven moest, en gij zult zien dat ik ten sterkste voor zelfbestuur des volks ben. Gij zult ook zien hoe ik denk over het vertegenwoordigen des volks door een Bestuur of Comité. Men drong ten sterkste er op aan dat het volk geen stem zou hebben in zijn eigen zaken, maar ik drong ten ernstigste op de noodzakelijkheid aan om het iets te zeggen te laten over het bestuur des lands. Dit moest voldoende zijn de inwoners van Zuid Afrika te overtuigen, dat mijn wensch niet is militair gezag uit te oefenen in burgerlijke zaken, tenzij zulks volstrekt noodig is, en dat ik steeds in uw belang er naar gestreefd heb, om eigen vertegenwoordigers voor u zelven te laten verkiezen, en u een stem te geven in uw eigen aangelegenheden. De noodzakelijkheid voor verdere militaire operatiën is, naar ik vertrouw, geheel afgedaan, en ik ben nu in staat gesteld mijne burgerlijke ambten als Speciale Commissaris aan te vangen. Het doet mij genoegen dat mijn vroegere ondervinding in dergelijke zaken, zoowel in Zuid Afrika als elders, mij in staat zal stellen deze zaken zonder de minste moeite op mij te nemen. De meest dringende onderwerpen, die u allen aangaan, zijn, 1. De Land kwestie, 2. De liquidatie van de schuld des lands en de opname van alle "Good fors." Indien het mij mogelijk was, zou ik deze zaken heden ten einde brengen, maar ik denk, dat ik u de verzekering kan geven, dat ze binnen zeer korten tijd geregeld zullen worden. Ik heb niet opgehouden sedert den laatsten Februarij aan te dringen op het belang om deze zaken dadelijk te regelen, en ik vermoed, dat de reden van uitstel gelegen was in de noodzakelijkheid om het besluit der Kaapkolonie, wat de annexatie betreft, af te wachten. Over de landkwestie zijn er twee overeenkomsten getroffen, één door den heer Mackenzie, de andere door den heer Rhodes. De laatste overeenkomst werd gesloten buiten Stellaland en met een vereeniging van personen, die voor het grootste gedeelte niet tot het Stellaland van heden behoorden. Deze overeenkomst is een onuitvoerbaar document, waarvan ieder eerlijk landmeter u zal mededeelen, dat het niet strikt kan uitgevoerd worden, en dat het onmogelijkheden voorstelt. De heer Rhodes heeft meer dan eens gezegd, dat de grens der overeenkomst gedekt is door de definitie, gegeven door het Rijksbestuur over de grenzen van Stellaland. Nu komt het groote schaal plan der plaatsen, zoo als het gegeven is in het land-register, niet overeen met het plaatselijk plan der algemeene kaart, dat is te zeggen, dat er meer land weggegeven is in het land-register dan er werkelijk op het terrein bestaat, en iedere poging om de overeenkomst uit te voeren, onder genoemde land-registratie, zou tot gevolg hebben, dat het eigendom der plaatsen ver over de landerijen liep, welke toegekend zijn aan de mannen van Moshette en Montsioa, en evenzoo, dat de beloften niet zouden worden ten uitvoer gebragt, welke gegeven zijn door den Secretaris van Staat aan Mankoroane. Het eenig alternatief onder de overeenkomst van den heer Rhodes zou zijn de boerderijen aanmerkelijk te beperken, ten einde ze te brengen onder het gebied van Stellaland, gelijk dit vastgesteld is door het Rijksbestuur. Dit zal de uitgestrektheid der plaatsen zeer verminderen maar het is de eenige manier om de overeenkomst van den heer Rhodes uit te voeren, en toch zou het aan de houders van volontair's-plaatsen niet de uitgestrektheid gronds geven, waarop zij gerekend hadden. Evenmin zal het kunnen beletten, dat daden van klaarblijkelijke onregtvaardigheid, waarover latere berigten mogen verspreid worden, kunnen hersteld worden. Ik ben zeker dat zij, die kunnen bewijzen in het bezit te zijn van vrijwilligers-plaatsen niet wenschen deze zoozeer te zien inkorten. De overeenkomst van den heer Mackenzie, die pas onlangs nog door de mannen van Stellaland goedgekeurd is, is daarentegen van dien aard dat ze gereedelijk op bevredigende wijze kan worden uitgevoerd. Zij vindt goed, dat de Vrijwilligers plaatsen dadelijk toegekend worden volgens het register, met uitzondering van een paar plaatsen, waar eenige onzekerheid bestaat omtrent beloften, die men daaromtrent zou gegeven hebben. In al deze zaken kan men tot een schikking komen. De houder van een eigendomsbewijs zal een plaats krijgen, gelijk in waarde als de ander in een ander deel des lands. Zoodoende zal dus ieder houder van een eigendomsbewijs als vrijwilliger zeker zijn van een plaats van de uitgestrektheid, vastgesteld bij de tweede inspectie, en alle andere aanspraken kunnen onderzocht worden; en zoo deze wettig bevonden worden, zullen de aanvragers hun land bekomen. Wat betreft de liquidatie van de schuld kan ik hoegenaamd geen moeijelijkheid zien, zoo de zaak gelaten wordt in handen van beambten van het Protectoraat. Alles wat vereischt wordt, is dat zij gehypothekeerd wordt op de plaats en dat een leening van £6000 op dit verband worde verkregen tegen een lagen interest. Dit zal veroorzaken dat de "Good fors" dadelijk worden opgenomen en afbetaald door het collecteeren van de achterstallige erfpacht en de kosten van overdragt en den verkoop van de acht Gouvernementsplaatsen, waarop de schuld gedeeltelijk gehypothekeerd is. Deze zaak zou dadelijk ter hand genomen kunnen worden. Het doet mij genoegen te kunnen zeggen, wijl er een verhoogde schuld was tot aan den 14den Januarij, dat de inkomsten sedert dien tijd de uitgaven hebben overtroffen, en een gedeelte der schuld is afbetaald. Zoo iets, wat ik gezegd heb, voor allen niet duidelijk is, of zoo iemand onder u eenige vragen aan mij te doen of iets te zeggen heeft, dan ben ik ten volle bereid hem te antwoorden. Maandag aanstaande zal er een "leveé" worden gehouden.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 23 JULIJ.

PETITIËN, ENZ.

De heer Hofmeyr had een petitie van Wijnberg en omstreken, vragende om een Magistraat; de heer Du Plessis een uit de Knysna, tegen den verkoop van drank aan inboorlingen. Geen kennisgevingen van belang.

DE BEGRAAFPLAATSEN.

De heer Neethling vroeg of er eenige communicatie had plaats gevonden tusschen de Maleijers van Kaapstad en de Regering met betrekking tot de nieuwe begraafplaatsen, en vernam van den heer De Wet dat er correspondentie had plaats gevonden. De Maleijers objecteerden tegen de nieuwe plek wegens den grooten afstand. De correspondentie werd ter tafel gelegd.

VEEDIEFTE.

De heer Brown vroeg den Secretaris voor Inboorlingenzaken of de Regering bewust was van de vreeselijke veediefte die er in de grensdistricten plaats vond, en of zij voornemens was iets te doen om er paal en perk aan te stellen. De heer De Wet zeide dat de Regering ten volle er van bewust was en alles deed om er een einde aan te maken. Zij zou voortgaan met maatregelen er tegen te nemen.

SPOORWEGWERKEN.

Op een vraag van den heer Ross antwoordde de heer De Wet, dat de 25 man Bereden Scherpschutters, nu aan de Oranje Rivier om de orde aan de spoorwegwerken te bewaren, zouden verplaatst worden, naarmate de werken vorderden.

MAGISTRAAT VOOR WIJNBERG.

De Secretaris voor Naturellenzaken zeide, in antwoord op een vraag van den heer Combrinck, dat de Regering het aanstellen van een nieuwen Magistraat voor Wijnberg in overweging had.

DRANKVERKOOP AAN SPOORWEGWERKEN.

De heer Ross vroeg welke permissie aan de Aannemers langs de Spoorwegwerken tusschen de Oranjerivier en Kimberley geschonken was met betrekking tot den verkoop van drank. De Koloniale Secretaris antwoordde dat de Regering verpligt was geweest, licenties aan hen uit te reiken.

MUNICIPALITEIT VAN QUEENSTOWN.

De heer Brown stelde de tweede lezing voor van de bill ter emendatie van de Queenstownsche Municipaliteitswet.

De heer Neethling opponeerde dit en stelde voor de tweede lezing over drie maanden te doen plaats hebben.

De heer Van der Byl vond ook dat de bill gerust een jaar kon uitgesteld worden. Er waren in het andere Huis petities tegen ingekomen.

De heer Ebden zag geen reden voor den tegenstand van de heeren Neethling en Van der Byl. Hij was voor de tweede lezing. De lieden van Queenstown moesten het best weten wat zij verlangden.

De Proc. Generaal wees op het onderscheid tusschen deze bill en die op de Municipale leening voor Graaff-Reinet. In eerstgemeld geval waren de belastingbetalers er in den Raad volstrekt niet tegen opgekomen. Wat men door deze bill wilde doen wettigen waren zekere uitgaven voor waterwerken enz. door de Municipaliteit ondernomen, krachtens een besluit van een vergadering van belastingbetalers. Dezen hadden dus niet het regt om nu tegen de bill op te komen; trouwens zij deden zulks ook niet, en hij kon niet begrijpen waar de heer Neethling de opdragt vandaan had om de tweede lezing te bestrijden.

De heer Neethling zeide dat een der vertegenwoordigers van Queenstown hem verzocht had de tweede lezing te opponeren. Verder was er in de Wetgevende Vergadering een petitie tegen de bill van 63 inwoners ingekomen, en overigens beweerde hij dat de Municipaliteit in de zaak niet naar wet had gehandeld, wat hij met een aanhaling zocht te betoogen. Zij had de publieke vergadering niet gehouden die de wet voorschreef.

De heer Upington vroeg of de heer Neethling dit wel zeker wist. Hij had gehoord dat die vergadering wel gehouden was.

De heer Neethling zeide dat het uit het rapport van het gekozen Comité niet bleek dat de vergadering gehouden was.

De Comm. van Op. Werken zeide dat die vergadering onnoodig geweest was, omdat de Municipaliteit het geld had uitgegeven krachtens een vroegere publieke vergadering van belastingbetalers.

De heer Brown zeide dat het besluit van de belastingbetalers op één na unaniem geweest was.

Het amendement werd verworpen en het voorstel aangenomen. De tweede lezing volgde; comité op de volgende vergadering.

BEREDEN TROEPEN, ENZ.

De Proc. Generaal stelde de tweede lezing van de bill ter emendatie van de Wet op de Kaapsche Bereden Scherpschutters en Infanterietroepen voor. Aangenomen. Comité op de volgende vergadering.

DE GROOTE JURY.

De tweede lezing van de Wet op de afschaffing der Groote Jury werd door den Proc. Generaal voorgesteld.

De heer Neethling was voor het behoud der Groote Jury, en wees er op hoe vroeger het afschaffen er van door verscheiden geleerde lui, bijv. den toenmaligen Hoofdregter, den heer De Korte, enz. was bestreden. Hij betoogde dat Groote Juries vooral noodig waren ter bescherming van beschuldigden die onschuldig waren, maar tegen wie eenige getuigenis scheen te bestaan, en die anders ten aanzien van honderd duizenden (!) de schande moesten ondergaan van in de gevangenenbank te verschijnen, alvorens zij ontslagen werden. Hij stelde de tweede lezing over zes maanden voor. Hij zou echter liever zien dat de Proc. Generaal de bill introk.

De heer Van den Heever zou er voor zijn om in elk district een groote jury te hebben. Dat Kaapstad er een had en Colesberg bijv. geen, dat ging niet.

De President verliet den stoel en wees er op dat de ordonnantie voor de Groote Jury slechts gepasseerd was om het stelsel van Groote Juries op de proef te stellen. De pligten van de Groote Jury waren in de laatste jaren zeer toegenomen, nu dat de leden er van ook soms in civiele zaken moesten zitten, en het gevolg was dat dezelfde heeren gedurig weder opgeroepen werden. Hij vond het stelsel van Groote Jury een anomalie. Men moest niet vergeten dat men in dit land een Publieken Vervolger had, wiens pligt het was om getuigenis tegen een beschuldigde te overwegen, alvorens tot een prosecutie over te gaan. Het stelsel kostte ook geld; en werd het stelsel tot andere districten uitgebreid dan zouden die kosten natuurlijk zeer vermeerderen. Wat het argument betrof dat de Groote Jury soms jonge dames enz. de schande bespaarde om in het Hoog Geregtshof als een beschuldigde te verschijnen, moest men niet vergeten, dat in zoodanig geval de jonge dame alreeds in het publiek in het Magistraatshof was geweest.

Het amendement van den heer Neethling werd verworpen en de tweede lezing ging er door. Comité op de volgende vergadering.

TOEËIGENINGSWET.

Deze wet werd voor de tweede maal gelezen; comité op den volgenden dag.

VRIJDAG, 23 JULIJ.

VOORLOOPIG.

Geen petities en geen kennisgevingen.

SCRUTINEERS.

In antwoord op een vraag van den heer Hofmeyr, zeide de Kol. Secretaris, dat men de scrutineers bij de jongste verkiezing naar het tarief van vroeger had betaald, omdat dezen geweigerd hadden minder aan te nemen, daar zij van het verminderde tarief geen kennis hadden gekregen. Voortaan zouden de scrutineers overeenkomstig de resolutie van den Raad van 20 Mei 1884, betaald worden.

BEGROOTING.

De heer Botha stelde voor dat, nadat de Toeëigeningswet naar het comité verwezen was, de order tot hervatting van het comité voorrang zou erlangen boven alle andere zaken.

Na eenige discussie werd het voorstel verworpen met 11 tegen 8 stemmen.

UUR VAN VERGADERING.

De heer Burger stelde voor voortaan ten 2 ure inplaats van te half 3 ure te vergaderen. Het voorstel werd verworpen.

WATERWERKEN TE KIMBERLEY.

De heer Ross stelde de tweede lezing voor van de Wet op de Waterwerken te Kimberley. Dit ging er door. Comité op de volgende vergadering.

OUDTSHOORNSCHE MUNICIPALE LEENINGSWET.

Ook deze Wet werd voor de tweede maal gelezen en daarna in comité behandeld, zonder amendementen gerapporteerd, voor de derde maal gelezen en gepasseerd.

AFDEELINGSRAAD VAN BARKLY WEST.

De bill op de Schatting van den Afdeelingsraad van Barkly West werd voor de tweede maal gelezen; comité op de volgende vergadering.

MUNICIPALITEIT VAN QUEENSTOWN.

De bill ter emendatie van de Wet op de Municipaliteit van Queenstown werd nu in comité behandeld en met een amendement in artikel 4 gerapporteerd. Het amendement werd door het Huis goedgekeurd, waarop de derde lezing volgde, en de bill gepasseerd werd.

BEREDEN SCHERPSCHUTTERS EN INFANTERIE.

De bill ter emendatie van de Wet op de Bereden Scherpschutters en Infanteriemagt werd in comité behandeld, zonder amendementen gerapporteerd, voor de derde maal gelezen en gepasseerd.

DE GROOTE JURY.

Dit geschiedde ook met de Wet op de afschaffing der Groote Jury.

DE BEGROOTING.

Men ging nu in Comité Generaal over de Middelen. Er ontstond eenige discussie over de wijze waarop men de posten zoude behandelen, willende de heeren Neethling en Van den Heever dat dit punt voor punt zou geschieden.

[De rest in ons volgend nommer.]

WETGEVENDE VERGADERING.

WOENSDAG, 22 JULIJ 1885.

AVONDZITTING.

REISKOSTEN DER LEDEN.

Na een opmerking van den heer Venter, betoogde de heer Theron in welk geval men meer zou moeten betalen aan de leden der beide Huizen, en zeide hij dat zijns inziens men de som aan de leden uitbetaald niet vermeerderen maar anders verdeelen moest. Men moest niet vergeten dat parlementsleden algemeen goed werd, waar men in de kranten van sprak als hadden zij geen persoonlijke regten meer; en hoewel men klaagde dat er zooveel boeren in het Parlement waren, was het de stem des lands die hen er in gebragt had. Dat geen boerenlid de verliezen goed maakte die hij leed, dat was stellig. Hij stelde voor om een artikel in te voegen, ten effekte dat de leden 30 shillings per dag, en nog 10sh. meer per dag zouden ontvangen voor de dagen dat zij van hun plek naar het Parlement en *vice versa* reisden.

De HH. Sauer en Wiener spraken over de zaak, gene om een opheldering te vragen, en deze om aan te dringen op bezuiniging. De heer Wolf zeide dat bij de regeling die men scheen te willen de leden voor Kimberley in het nadeel gesteld zouden worden. Hij wilde dat men van de Regering in het volgende jaar een Wet over de zaak zou verlangen, en stelde voor dat de Voorzitter den stoel zou verlaten.

Kapt. Brabant zeide dat het Huis de vervelende manier had aangenomen om altijd hetzelfde te debiteren. Hij herhaalde zijn vroegere bewering dat de toeleg der leden uit de Kaapstad was om het getal buitenleden zooveel mogelijk ten hunnen behoeve te verminderen, en zeide het van de Kaapstadsche leden niet netjes te vinden dat zij in deze zaak oppositie maakten. Hij geloofde dat het amendement Theron zeer naar eisch was.

De heer Vintcent bestreed het amendement Theron, op grond dat deze van oordeel scheen te zijn dat zekere bepaalde som als het eigendom der parlementsleden moest gelden. Dat achtte hij een zeer verkeerd denkbeeld, en hij hoopte dat het Huis er zich niet aan zou houden. Hij beweerde dat het niet het plan was geweest om parlementsleden iets anders te geven dan een vergoeding voor de uitgaven die zij maken moesten, en hij achtte 20 shillings per dag hiervoor genoeg. Wilde men een traktement, dan moest men dit zeggen. Wat de reiskosten betrof was hij het eens met de oorspronkelijke Wet van den heer Des Vages.

De heer Marais was van oordeel dat het Huis een onderscheid moest maken tusschen reisen verblijfkosten. De tegenwoordige bepaling omtrent de reiskosten zou niemand goedkeuren. De vraag der verblijfkosten was van anderen aard. In allen geval was het echter raadzaam om de zaak niet uit te stellen maar dit jaar een Wet tot stand te brengen.

De heer Jones was tegen verhooging van verblijfkosten, want hij geloofde dat die genoeg waren om hier naar eisch te leven. Wilde men de leden vergoeding voor hun tijd geven, dan moest men die uit de Kaapstad ook betalen; maar hij wilde de tegenwoordige regeling liever zoo laten als zij was.

De Proc. Generaal merkte op dat de Wet aan een Comité was verwezen, maar dat niemand van de verrigtingen van dat Comité notitie nam. Er waren mannen verhoord die van de zaak alles wisten. De heer Jones had zich hier verklaard tegen elke vermeerdering van toelage; maar het zou niet lang duren of ook in Engeland zou men bezoldiging van parlementsleden krijgen, en in andere landen en Koloniën kregen, blijkens de getuigenis van Sir T. Scanlen, de parlementsleden toelagen of bezoldigingen waar zij zich niet over schaamden. Wat moest men thans hier doen? Dat was de vraag, en Sir T. Scanlen had een voorstel gedaan om een som van niet meer dan £2 per dag voor reis- en verblijfkosten te geven. Diens denkbeeld was blijkbaar, dat er niets verkeerds was in een vergoeding aan de leden, —iets wat spreker ten volle beaamde,—en verder was spreker van oordeel dat, al werden de leden niet vergoed door de 30sh. die men hun per dag wilde geven, dat toch geen verkeerde schikking was. De beschuldigingen tegen de boerenleden over de zaak in de kranten ingebragt waren geheel ongegrond, en deden hun die zij maakten geen eer aan.

De heer Merriman zeide dat de Proc. Generaal en de Schatmeester Generaal het niet eens bleken te zijn, en dat het dus gevaarlijk was om, zoo als de heer Wolf wilde, de zaak aan de Regering te laten. Het was een zaak die het Huis zelf moest beslissen, of het thans de tijd was om, in de thans heerschende ellende, de toelagen der leden te verhoogen. Een besluit tot verhooging zou een zeer verkeerden indruk maken, en in Engeland was er bijna niemand in het Parlement die een toelage ontving. Het voorstel Theron achtte hij verkeerd, omdat het de verder wonende leden tegenover de andere in het voordeel stelde. Spreker herinnerde zich den tijd, voor Verantwoordelijk Bestuur, dat men niet meer dan £50 voor een zitting van vier maanden kreeg, en niemand hierover klaagde, en zeide dat het schande voor het Parlement zou zijn om thans er anders over te denken, en dat men dit in het land zou inzien. Door het nieuwe Parlementsgebouw kostten de parlementsleden toch reeds veel aan het land, en hij hoopte dat men de Wet van den heer Des Vages, maar zonder de kwestie der betaling van leden, aan zou nemen en de rest tot nader laten.

De heer Cornwell zeide dat als de heer Merriman, met zijn talent, dezelfde eerlijkheid toonde als de boerenleden, het land er veel bij winnen zou. (Gelach.)

De heer Van Rensburg vond het jammer dat de zaak juist nu voor het Huis kwam, en betoogde dat de leden uit verre streken het veel lastiger hadden dan die nabij woonden. Hij was voor het voorstel Wolf. Den heer Merriman zeide hij dat de lieden die vroeger het land heetten te vertegenwoordigen, het eigenlijk niet vertegenwoordigden.

De heer Ohlsson betoogde dat, zoo als de zaken thans stonden, de leden aan de Kaapstad woonachtig er slechter aan toe waren dan anderen. Hij was intusschen voor geen verhoogingen van uitgaven voor het Parlement.

De heer Wolf zeide dat hij van geen snoek en rijst kon leven, en dat zijn kiezers dit ook niet wilden. Voor een pond kon men hier niet leven, en hij had de kieschheid niet die andere leden belette hierover uit te weiden. Spreker debiteerde uijen op de heeren Vintcent, Douglass en Merriman voor hetgeen zij als leden van Commissiën getrokken hadden, en ook de heeren Fuller, Rhodes en anderen kregen er van langs, tot groot pleizier van de ministerieele leden; en daarop zeide hij dat de manier waarop men de zaak behandelde al te kinderachtig was, en dat hij zich hield aan zijn voorstel.

De heer Rhodes zeide voor het voorstel Wolf te zijn, en merkte op dat men vergoeding en bezoldiging wel degelijk moest onderscheiden. Wilde men dit laatste, dan moest men het land raadplegen. Hij was er niet tegen, maar hij wilde niet dat men, zoo als men deed, het eene met het andere verwarde. De Wet van den heer Des Vages was geheel van karakter veranderd, en de thans aanhangige Wet zou er niet doorgaan vóór de meeste leden reeds weg waren, en er geen voordeel meer van konden trekken.

De heer Des Vages zeide dat de reiskosten af-, de verblijfkosten toegenomen waren, en verklaarde zich voor een toelage aan de leden in de Kaapstad woonachtig. Zoo de heer Wolf zijn voorstel introk, zou hij voorstellen om £1 per dag aan ieder lid, en 15s. extra aan ieder lid niet in de Kaapstad of op geringen afstand van daar woonachtig, te geven.

De heer Wolf was niet tegen intrekking van zijn amendement, als het Huis hier voor was, en trok het werkelijk in, tot blijkbaren spijt van den heer Van Rensburg.

De heer Frost stelde daarop zijn amendement voor, en hierover had een discussie plaats, totdat de heer Fuller, net toen het in stemming gebragt zou worden, het verlaten van den stoel voorstelde.

De heer Merriman drong er op aan dat men dit jaar de bepalingen van het oorspronkelijk ontwerp Des Vages aan zou nemen.

De Secretaris van Naturellenzaken zag geen reden om de zaak in het Huis niet ter hand te nemen, en wees er op dat aanzienlijke leden van het Huis als getuigen voor het Comité zich hadden verklaard ten gunste van vermeerdering van toelagen. Wat de buitenleden bij hun afwezigheid van hun plekken leden, dat kon een stadslid niet begrijpen. Hij was er voor om 30s. aan buiten-, 20s. aan stadsleden te betalen, en buitendien behoorlijke reisgelden toe te staan.

De heer Goldschmidt sprak, na een luide uitbarsting van "stemt, stemt!" voor uitstel. Het verlaten van den voorzittersstoel werd echter verworpen.

Het voorstel Wiener om de leden 20s. in plaats van 30s. per dag vergoeding te laten geven, werd niet aangenomen, daar de meerderheid (29 stemmen tegen 23) zich voor de 30s. verklaarde.

Voor de 30s. stemden de heeren Bergh, Dempers, De Smidt, J. A. de Wet, D. N. de Wet, De Waal, Du Plessis, Du Preez, P. J. du Toit, Joubert, Le Roex, Nel, Oosthuizen, Robertson, Scholtz, Sprigg, Theron, Tudhope, Upington, Van Heerden, Van Rensburg, Van der Walt, Van Zyl, Venter, Warren, Wolf, Brabant en Goch.

Tegen, de heeren Barry, I. J. de Villiers, Des Vages, Frost, Fuller, Goldschmidt, Hill, Innes, Jones, Keyter, Laing, Marais, Merriman, Pearson, Proctor, Rudd, Sauer, Scanlen, Stigant, Vintcent, Wiener, Ohlsson en Douglass.

Het amendement Venter, ten gunste van het toekennen van 20s. per dag aan leden in of nabij de Kaapstad woonachtig, werd aangenomen met 28 tegen 23 stemmen.

Voor stemden de heer Bergh, Dempers, J. A. De Wet, D. N. De Wet, De Waal, Du Plessis, P. J. du Toit, Hill, Joubert, Keyter, Le Roex, Nel, Oosthuizen, Robertson, Scholtz, Sprigg, Theron, Van Heerden, Van Rensburg, Van der Walt, Van Zyl, Venter, Walker, Warren, Wolf, Pearson, Goch en Frost.

Tegen stemden de heeren Brabant, De Smidt, J. J. de Villiers, Des Vages, Fuller, Goldschmidt, Innes, Jones, Laing, Marais, Merriman, Ohlsson, Proctor, Rudd, Sauer, Scanlen, Tudhope, Upington, Vintcent, Wiener, Barry, Stigant en Douglass.

Op voorstel van Sir T. Scanlen liet men den President van den Wetgevenden Raad weg uit het getal van hen die de toelage niet trekken zouden.

Daarna werd, tot geen geringe verbazing, het geamendeerd artikel verworpen, en de Schatmeester Generaal zeide dat hij geloofde dat het Huis de zaak niet begrepen had. Er werd op nieuw over het geamendeerde artikel gestemd, en het werd aangenomen met 28 tegen 24 stemmen.

Voor stemden de heeren Bergh, Brabant, Dempers, J. A. de Wet, D. N. de Wet, De Waal, Du Plessis, Du Preez, P. J. du Toit, Joubert, Le Roex, Nel, Oosthuizen, Robertson, Scholtz, Sprigg, Tudhope, Upington, Van Heerden, Van Rensburg, Van der Walt, Van Zyl, Venter, Walker, Warren, Wolf, Goch en Theron.

Tegen stemden de heeren Crosbie, De Smidt, J. J. de Villiers, Des Vages, Frost, Fuller, Goldschmidt, Hill, Innes, Jones, Keyter, Laing, Marais, Merriman, Ohlsson, Pearson, Proctor, Rudd, Scanlen, Stigant, Vintcent, Wiener, Sauer en Douglass.

Omtrent een volgend artikel was het de vraag of men 100 op 90 dagen voor het hoogste getal dagen der zitting zou nemen. De heer Van der Walt wilde 80, de Schatmeester Generaal 90 dagen, en dit laatste ging er door.

Over de rest viel weinig voor, behalve dat de heer Laing voorstelde dat de Wet voor deze zitting niet zou gelden. De heer Merriman vond dit verkeerd, en de heer Venter sprak er sterk tegen. Een ander amendement, dat de Wet van kracht zou zijn na hare afkondiging, ging er door.

De Wet werd daarna aan het Huis gerapporteerd, dat de behandeling der amendementen op gisteren stelde; en de heer Venter zeide te zullen voorstellen dat de Wet nog deze zitting in werking zou worden gebragt.

PETITIE J. ELTON.

Daarna moest men in Comité Generaal gaan over zekere petitie van J. Elton, maar de heer Stigant, in overeenstemming met de Regering, stelde voor om de zaak in handen der Regering te stellen, en dit ging er door.

SOLDO DER SPOORWEGEN.

De Wet op het saldo der Spoorwegen werd nu in Comité Generaal behandeld. De heer Merriman beweerde dat de saldo's niet de ware waren, en de Com. van Op. Werken las een brief van den Auditeur Generaal voor, ten effekte dat hij, over de zaak gevraagd, gelijk had gehad met het antwoord dat hij gegeven had, te verstrekken, en heel wat ophelderingen verschaffende. Het plan der Regering was geweest om de departementele beambten te beletten nog meer uit te geven, maar dit doel was niet terstond bereikt. Voldaan was de heer Merriman nog niet, en na een toespraak over de zaak stelde hij verdaging van het Comité voor, en dit ging er door. Verdaging van het Huis volgde.

DONDERDAG, 23 JULIJ.

PETITIES.

De heer Manuel had een petitie van den Mayor van Liesbeek om de aanstelling van een Magistraat voor Wijnberg. De heer Wolf had er een van den Gemeenteraad van Kimberley over inbreuk op eigendom gemaakt. Geen kennisgevingen van belang.

MEIRINGSPOORT.

Het rapport over Meiringspoort werd ingediend, en men besloot het terstond te behandelen. Het werd zonder discussie goedgekeurd. Zoo ook dat over de Franschhoeksche zaak.

AVONDZITTINGEN.

De heer Laing stelde—o gruwel!—voor, dat het Huis wanneer het te zes ure in den namiddag op Dingsdag en Donderdag aanstaande uiteengaat, verdage tot 8 ure n.m. Hij noemde daarbij eenige Wetten die hij wilde dat in een vol Huis behandeld zouden worden, en zeide dat de Regering niet tegen zijn plan had.

De heer Wolf vond het te erg om zoolang te zitten, vooral voor leden uit de buurt der stad, die hun boeken op moesten maken. Hij geloofde niet aan avondzittingen.

De heer Sauer was ook tegen het voorstel, en zeide dat er niet zooveel werk was als de heer Laing beweerde. Er waren menigten Wetten die toch niet klaar zouden komen, en een mensch kon niet elken avond in het Huis doorbrengen.

De heer A. du Toit zeide dat men aan het eind der week toch al moede was; en elken avond op te blijven, daar kon hij althans niet tegen.

De heer Le Roex zou het voorstel ondersteunen als hij niet opgemerkt had, dat er 's avonds zoo weinig leden aanwezig waren. Zoo als het thans was zou hij tegen het voorstel stemmen, want hij moest althans twee nachten in de week rust hebben.

De heer Walker zag geen reden om het voorstel te bestrijden, en hoopte dat het er door zou gaan.

De Schatmeester Generaal zeide dat in oude tijden, toen er geen Verantwoordelijk Bestuur was, men alle nachten zitting hield, tot één uur toe, en dan was men nog den volgenden dag even frisch als hoenders.

De heer Merriman zeide dat men geen regt kon doen aan de Wetten als men geen tijd had om de ontwerpen na te gaan.

De heer Oosthuizen sprak ten gunste van het voorstel; maar de heer Laing zeide dat hij het dacht in te trekken, daar hij zag dat het minder steun kreeg dan hij gemeend had. Slechts als men er op aandrong zou hij om een hoofdelijke stemming vragen.

Na eenige moeijelijk hoorbare aanmerkingen van den heer Hockly, sprak de heer Jones tegen het voorstel, en zeide tevens dat het de schuld der Regering was dat men zoo weinig had uitgevoerd.

Het voorstel Laing werd daarna aangenomen met 36 tegen 23 stemmen.

EEN LEENING.

De Schatmeester Generaal stelde voor om het Comité voor de Middelen een leening te laten behandelen. Aangenomen.

INVOERREGTEN OP GRAAN.

De heer De Waal verzocht in Comité voor de Middelen te gaan over zijn voorstel omtrent verhooging van invoerregten op graan. Goedgekeurd; Comité op gisteren.

KAAPSTADSCHE GEMEENTEWET.

De Wet op het Kaapstadsche Gemeentebestuur werd voor de derde maal gelezen.

ACCIJNS.

Daarna ging het Huis in Comité voor de Middelen wegens de zaak van den Accijns. Het voorstel door den Schatmeester Generaal gedaan luidde: dat het raadzaam is om de Accijnsbelasting die betaalbaar is onder Wet 15 van 1884, te verhoogen op spiritus die gestookt is van andere materialen dan van wijn, druivensap, druiven, doppen of rozijnen, de opbrengst dezer Kolonie, van twee tot vier shillings per gallon.

De heer Vintcent zeide dat hij er zeer voor was om Koloniale nijverheid aan te moedigen, maar dit voorstel had ten doel om een tak van nijverheid die men hier hebben kon voor goed te dooden. Dit was door de Regering zelve erkend. Er werd hier wel whisky ingevoerd, en waarom zou men hier geen Koloniale whisky stoken? Het was dwaas om dit schoon vooruitzigt weg te nemen, en mannen van geestkracht die zich aan de whiskybereiding wilden wijden, hiervan afschrikken.

De heer A. B. de Villiers was van oordeel dat als druivenbrandewijn £16 per legger deed, men reeds onder de tegenwoordige regeling met voordeel anderen brandewijn kon stoken. Hij verwachtte groote verbetering van Kaapschen druivenbrandewijn als men dezen een voordeel gaf, want dan zouden vreemde kapitalen er aan besteed worden.

De heer De Smidt wees op een petitie van den heer Wichura, die een stokerij had opgerigt, en ze met groot verlies zou moeten sluiten als de nieuwe bepaling er doorging. Men moest den man in allen geval een vergoeding geven als men de Wet er door liet.

De heer Myburgh zeide dat Wichura met zijn groote stokerij veel goedkooper brandewijn kon stoken dan de boeren, mits hij zich hield aan den regel om alleen druiven of wijn te verstoken. Den heer Vintcent herinnerde hij dat hier de Koloniale garst niet door brouwers en stokers gebruikt werd, en dat de wijnboeren altijd in bezwaar waren gekomen doordat men vreemde artikelen hier verstookte.

De heer Wiener was het vrij wel eens met den heer Vintcent, en zeide dat het alleen door den heerschenden druk was dat de brandewijn zoo laag stond. Men had hier over-productie van brandewijn, en dit kon men door geen Wet bestrijden. Hij was tegen zoodanige wisselingen in het regelen van den accijns, want dat belemmerde de Koloniale nijverheid.

De heer Marais gaf zijn verwondering te kennen dat de heer Wiener, als hij meende dat er reeds over-productie van wijn en druivenbrandewijn was, aan dezen nog concurrenten wilde stellen. De prijs van wijn hing af van dien van den brandewijn, en de wijnboeren hadden zooveel bezwaren door de Wet, dat men ook wel wat voor hun doen kon.

De heer Ohlsson sympathiseerde met de wijnboeren, maar toch ook met den heer Wichura, wiens geschiedenis hij uiteenzette. Hij zou voor de verhooging der belasting stemmen, daar de andere stokers hun bedrijf toch niet best konden oefenen; maar wel achtte hij het verkeerd om door het belemmeren der nijverheid kapitaal en geestkracht uit het land te houden. Verder sprak hij over de redenen waarom brouwers alhier ingezonden gerst bezigden.

De heer Fuller zeide dat het verleden jaar gebleken was dat de andere stokers met de wijnboeren niet konden wedijveren, en dat het verkeerd was om te maken dat men hier geen whiskey kon stoken. Hij vond het onbillijk dat de wijnboeren dit beletten wilden.

De heer Barry zeide dat het in allen gevalle beter was dat de wijnboeren er redelijk aan toe waren, dan dat enkele stokers uit gerst enz. zich schatten verwierven en dan verhuisden. Hij was echter niet tegen het stoken van whisky enz. uit Kolonialen gerst. De groote stokers alhier hadden, door te veel te stoken, zich zelve en de wijnboeren geruïneerd.

De heer Manuel vond het zeer onbillijk om de graanboeren al hun kans te laten verliezen dat men uit hun produkten brandewijn stoken zou. Voorts zeide hij dat vroeger de Koloniale boeren wel degelijk Kaapsche gerst gebruikten.

De heer Jones vond dat de wijnboeren zich veel te veel verbeeldden, en geen meer aanspraak hadden dan andere producenten. Hij was tegen het plan der Regering.

De heer Keyter zeide dat men altijd plagt te vertellen dat men den boer hoogachtte en iets voor hem doen wilde; maar zoodra er iets voor den boer moest gedaan worden, sprongen de Kaapsche koopmans op om het te beletten. Men sprak van groote stokers die hier kwamen om een nieuwe nijverheid te scheppen, maar juist die stokers ruïneerden den boer. De wijnboer had reeds daarom regt op bescherming omdat er een hooge accijns op zijn brandewijn lag. De boeren belegden even goed geld in hun plaatsen als de stokers in hun machinerie. Het ging niet om hen telkens in het vaarwater te zitten; en de graanboeren behoefden in geen concurrentie met de wijnboeren te komen als zij zelven tegen vreemden invoer beschermd werden.

De heer De Vos zeide dat hij, met voor het voorstel te stemmen, daarom nog niet zich voor den accijns verklaarde, waar zijn kiezers zeer tegen waren.

Het voorstel werd daarna aangenomen met 40 tegen 14 stemmen.

Voor stemden de HH. Barry, Cornwell, Dempers, De Smidt, J. I. de Villiers, Des Vages, De Vos, A. B. de Villiers, J. A. de Wet, D. N. de Wet, Du Plessis, Du Preez, P. J. du Toit, A. H. du Toit, Johnson, Joubert, Keyter, Leonard, Le Roex, M. J. Louw, Marais, Myburgh, Nel, Ohlsson, Oosthuizen, Proctor, Rothman, Scholtz, Sprigg, Theron, Tudhope, Van Heerden, Van Rensburg, Van der Walt, Van Zijl, Venter, Walker, Wood, W. Ayliff en De Waal.

Tegen de HH. Crosbie, Frost, Fuller, Hill, Innes, Manuel, Pearson, Rhodes, Rudd, Sir T. Scanlen, Vintcent, Warren, Stigant en Wiener.

(Toen de heer Leonard naar den ministerieelen kant overstapte had een luid gejuich plaats).

LEENINGEN.

Daarop stelde de Schatmeester Generaal de leeningen voor die hij verlangde, nl. voor Besproeijing £25,000; leeningen voor Plaatselijke Werken, £50,000; Havenwerken van Tafelbaai, £50,000; van P. Elizabeth, £21,000; van Oost Londen, £15,000; Landskantoren te P. Elizabeth, £16,000; Meiringspoort, £15,000; Toverwaterspoort, £800; Caledonskloof, £300; brug over Breederivier, £2,500; over Bergrivier, £2,000; oude weg over Katberg £300. Het geheel bedroeg £200,000. Hij stelde daarop verdaging van het Comité voor, en dit ging er door.

ACCIJNS.

Toen de zitting van het Huis hervat was, werd het genomen besluit over den Accijns terstond behandeld, goedgekeurd, en twee leden aangesteld om de Wet op de zaak op te maken. Het bleek echter dat de Schatmeester Generaal er reeds een had, en deze werd voor de eerste maal gelezen. Hervatting van het Comité op gisteren.

LANDBOUWERS UIT DEN VREEMDE.

De Schatmeester Generaal stelde daarna de tweede lezing voor van de Wet tot het verleenen van hulp aan Landbouwers uit den Vreemde. De Wet hield in dat die hunner die bewijzen konden dat men hun geen kennis had gegeven van de noodzakelijkheid om erfpacht voor hun landen te betalen, hiervan kwijtschelding konden erlangen.

Sir T. Scanlen zeide dat de zaak dit bezwaar had dat men dan ook hun geld terug zou moeten betalen die zonder morren hun erfpacht enz. betaald hadden. Buitendien, wat de Wet aan de Landbouwers toestond was bitter weinig waard, en zou zij alleen den Landbouwers hulp verleenen die in 1877 waren uitgekomen.

Kapt. Brabant zette op nieuw de grieven der landverhuizers uiteen, en vond het jammer dat de Regering niet meer gedaan had om die grieven te verhelpen. Hij wilde de Wet echter liever aan zien nemen dan verwerpen, want er moest regt gedaan worden aan de immigranten.

De heer Wiener vond dat de Regering wel degelijk gebonden was om de belofte harer agenten gestand te doen, en betoogde dat hetgeen de Regering doen wilde meer beteekende dan Sir T. Scanlen beweerd had.

De Com. van Op. Werken herinnerde dat er vroeger iets dergelijks voor de Schotsche immigranten was gedaan, en dat men thans louter de andere met dezen gelijkstelde. De Proc. Generaal had zelf in zijn getuigenis voor het Comité erkend dat de overeenkomst net geschikt was om de immigranten een verkeerd denkbeeld van de voorwaarden te geven waaronder zij uitkwamen. Een Wet was noodig in de zaak omdat de Regering zich aan de bestaande Wetten moest houden, die in de overeenkomst niet duidelijk waren voorgesteld.

De heer Laing verhaalde wat er in der tijd in zake de Schotsche immigranten gedaan was, en zeide te gelooven dat men met de andere evenzoo moest handelen, ook met hen die niet geklaagd hadden.

De heer Johnson sprak ten gunste zoowel der Wet als der immigranten die door haar bevoordeeld zouden worden. In Peddie had den zij veel goed gedaan, en zij bouwden er allerlei tropische gewassen.

De heer Le Roex was van oordeel dat de immigranten het land goedkoop bekomen hadden, en hij wilde hun wel een verlichting maar geen kwijtschelding van hun erfpacht verleenen. Hij zag geen reden om vreemden boven landgenooten te begunstigen.

De tweede lezing volgde. Comité op Maandag.

MINISTER VAN LANDBOUW.

De Schatmeester Generaal zeide, ten opzigte van den Minister van Landbouw, dat het plan der Regering hem het beste scheen, maar dat het hem was toegeschenen dat sommige leden die met de Regering zamen hadden gestemd niet geheel zeker van hun zaak waren, en dat hij tevens de juistheid erkende van hetgeen door enkele leden omtrent de raadzaamheid van uitstel gezegd was. Hij zou om die reden voorstellen het voorstel te laten schrappen, hopende dat de leden de zaak met hun kiezers zouden bespreken.

Kapt. Brabant zeide dat hiermede de zaak van den tabaksman verviel, maar de Schatmeester Generaal antwoordde dat dit geenszins het geval was.

De schrapping ging er door.

KROONLANDERIJEN.

Het Huis ging op nieuw in Comité Generaal over de Wet op den verkoop van Kroonlanderijen.

De heer Merriman zeide van oordeel te zijn dat het beter was om eenige wijzigingen in de Solomonswet te brengen dan een geheel nieuwe Wet in te voeren. De Landmeter Generaal had de bezwaren der Wet opgeteld, nl. de verkeerde opvatting der Wet door het publiek, de gemakkelijkheid om het land aan stroomannen over te doen, het niet betalen van Heerenregten onder de Wet, en de voordeelen die de Wet aan speculanten gaf. Aan de laatste twee punten hechtte spreker niet, maar het eerste bezwaar kon opgeheven als men, in plaats van land voor erfpacht te verkoopen, het voor een koopsom van de hand zette die niet betaald maar waar het land voor onder verband aan de Regering gelegd werd. Kwam hierbij dat de kooper zijn land niet zonder verlof der Regering aan een ander kon overdoen, dan was in een der bezwaren naar eisch voorzien. Als men het plan der Regering aannam zou men den staat van zaken weinig verbeteren, en de geldschieters die den eersten termijn van betaling aan de boeren voorschoten, zeer in het voordeel stellen.

De heer Goldschmidt merkte op dat de Landmeter Generaal in zijn getuigenis zich wel degelijk voor een Wet had verklaard zoo als er thans een voorlag. Ook andere getuigenissen haalde hij aan die de voorgestelde Wet gunstig waren, en hij verklaarde het voor behoorlijk te houden dat iemand die in het geheel geen geld had ook geen landeigenaar kon worden.

De heer Laing zeide dat hij dit tegen de Wet der Regering had, dat zij betaling der koopsom binnen bepaalden tijd verpligtend maakte, maar dit bezwaar was door de amendementen van het Comité uit den weg geruimd, waarbij men wel een deel van het kapitaal moest betalen, maar de rest als erfpacht op het land kon laten staan.

De heer Frost was het eens met den heer Merriman dat men de Solomonswet aanhouden en slechts eenigszins wijzigen moest, en was van oordeel dat de tegenwoordige Wet al te veel van de vroegere afweek. Hij geloofde dat alle bezwaar kon worden weggenomen als men volgens den raad van den heer Merriman handelde, en trad in een betoog hieromtrent, waar echter gemelde heer eenige aanmerking op te maken had. Hij had, zeide hij, de Solomons wet niet goedgekeurd, maar wat hij thans voorstelde ruimde de bezwaren uit den weg die hij er vroeger in gezien had.

Na nog eenige woordenwisseling, meerendeels over de beteekenis der verschillende getuigenissen voor het Comité, en over de raadzaamheid om den koopers een vrij belangrijk gedeelte van den koopprijs te laten betalen, welke raadzaamheid door anderen betwist werd, trad de heer Warren als nieuw spreker ten gunste der bestaande Solomonswet op, zeggende dat zij aan de grenzen goed beantwoordde, en dat de getuigen die zich er tegen verklaard hadden geen boeren maar winkeliers, procureurs en beambten waren.

De heer Goldschmidt antwoordde dat de getuigen door de boeren gezonden waren om hun zaak voor te staan en hun gevoelens weêr te geven. Tegen het plan van een verband was hij daarom omdat men, door b.v. hout om te hakken, de onder verband gelegde plaatsen van al hare waarde kon berooven. Aan het gevaar van geldschieters geloofde hij niet.

De heer Johnson was het eens met den heer Goldschmidt, terwijl weder de heer Warren het met hem geheel oneens was. Een woord over Tembuland dat hij uitte bragt den heer Laing tot de verklaring dat aldaar de erfpacht zoo hoog was dat de boeren ze volstrekt niet betalen konden. Hij was voor eenige betaling aan de Regering om geldelooze lieden te beletten de plaatsen te hoog op te jagen. Tegen de beweringen van den heer Laing trok weder de heer Warren te velde.

De heer Merriman las zijn amendement voor, ten effekte dat ook daaronder de kooper geen volkomen geldelooze man kon zijn.

De heer A. B. de Villiers weersprak den heer Warren, en de heer Frost de heeren Goldschmidt en Laing, in een rede tot ophouding van de Solomonswet zoo als de heer Merriman ze wilde wijzigen. Zijns inziens was het van belang dat als een jong mensch zonder veel kapitaal een plaats kocht, hij het kapitaal dat hij had aan gereedschappen en dergelijke moest kunnen besteden.

De heer Wood vond het genoeg dat de Regering zekerheid van erfpacht kreeg, en stelde een amendement voor, dat echter niet op het artikel in behandeling bleek te slaan.

De Commissaris van Openbare Werken betoogde dat de kooper ook onder de Wet der Regering, zoo als zij gewijzigd was, niet zoo heel veel terstond zou behoeven te betalen. Dit betoogde hij met hulp van een becijfering, waarbij hij de werking der Solomonswet met die der thans aanhangige Wet uit een financieel oogpunt vergeleek. [Die becijfering scheen echter niet veel genoegen te geven.]

De heer Douglass zeide dat de rede van den Commissaris van Openbare Werken iedereen nog meer in de war had gebragt dan men reeds was. Ook de beweringen van andere leden weêrsprak hij. De Kol. Secretaris verklaarde daarentegen dat de heer Douglass den Commissaris van Openbare Werken niet begrepen had, en betoogde dat de beoogde schikking zoowel stroomannen als speculanten zou tegengaan.

De heer Pearson zeide dat de Regering zich zelve bij den verkoop van land door haar nieuw stelsel in het voordeel stelde, en dat dit ook het geval zou zijn met het plan om het land te verbinden.

Na nog een kort woord van den heer Laing over de verschillende gevoelens over de zaak, betoogde de heer Merriman dat de berekening van den Commissaris van Openbare Werken verkeerd was, en dat als diens plan doorging de boer die een plaats kocht in het ongelijk zou zijn gesteld, zonder dat de Regering er voordeel van had.

Het amendement Merriman werd daarna door den voorsteller geformuleerd, zullende bij de aanneming een verband gepasseerd en de kooper gedwongen worden om steeds een jaar rente vooruit te betalen.

Sir T. Scanlen geloofde dat het geen goede zaak was voor jonge of oude lieden om land te koopen als zij geen geld er toe hebben, iets wat thans geschiedde en bij aanneming van het amendement Merriman zou blijven geschieden. Dit strekte net om de lieden te gronde te helpen. De Wet was, zijns inziens, door het Comité niet naar eisch onderzocht, en hij achtte het beter ze eerst in het volgende jaar af te handelen, en intusschen door een vertrouwd landsbeambte al de tegenwoordige grieven te laten onderzoeken, die het Huis dan later gaarne zou verhelpen.

Het was zes uur toen spreker zoo ver gevorderd was.

AVONDZITTING.

De Comm. van Op. Werken betoogde, tegen het amendement Scanlen in, dat zekere woorden door dit amendement uitgelaten behoorden te blijven, maar Sir T. Scanlen bestreed dit betoog, en zeide dat men geen borgtogt voor de tweede betaling moest verbeurd verklaren, daar het genoeg was dat de kooper bij het niet betalen daarvan zijn regt op het land verloor.

De heer Merriman zeide dat zijn amendement strekte om den armeren boer een dergelijke gelegenheid te geven om land te krijgen als hij onder de Solomonswet heeft.

Het amendement Scanlen bleek door den Comm. van Op. Werken niet bestreden te worden. Het amendement Merriman verviel door een stemming waarbij de woorden die het wilde uitlaten, er in bleven.

De heer Scholtz wilde den kooper een jaar in plaats van een maand laten voor het betalen van zijn eersten termijn. Dit werd verworpen.

De sectie, met het amendement Scanlen, werd daarna aangenomen.

De heer Douglass stelde daarop voor dat de Voorzitter den stoel zou verlaten. Met een enkel artikel tot wijziging der Solomonswet zou men, volgens hem, klaar komen. De Comm. van Op. Werken zeide dat bij de tweede lezing het beginsel der Wet was aangenomen, en de heer Merriman antwoordde dat de Wet een ingewikkelde affaire was, die veel minder zou beantwoorden dan de Solomonswet. Slechts weinige wijzigingen in die Wet waren noodig.

De Secretaris van Naturellenzaken herinnerde dat de heer Merriman de Solomonswet altijd bestreden had, en nu ze aanprees tegenover de Wet der Regering, die hij welligt kon verbeteren.

De heer Merriman zeide dat hij in den namiddag alles gedaan had om wijzigingen in de Wet te brengen, maar dat hij geloofde dat de Wet, al werd zij gewijzigd, niet zou beantwoorden. Hij had zijn voorspellingen omtrent de Solomonswet zien vervullen, maar de Secretaris van Naturellenzaken, die voor de Solomonswet was geweest, wilde ze nu geheel omverwerpen in plaats van ze te wijzigen.

De Secretaris van Naturellenzaken zeide dat na zes jaren het gebleken was dat de Solomonswet zulke gebreken had dat het noodig was een nieuwe te maken.

Sir T. Scanlen herinnerde dat hij de Regering vóór zessen geraden had om de Wet terug te trekken en in het volgende jaar een nieuwe in te dienen, en wees er verder op dat het gebleken was dat de klagten over de werking der Solomonswet veel minder algemeen waren dan men zich verbeeldde. Er hadden bij de 2,000 verkoopen van land onder plaats gehad, en slechts over 40 was geklaagd.

De heer P. du Toit zeide de Wet te zijn nagegaan tot art. 23, maar hoe meer hij er over dacht, des te meer werd hij van oordeel dat het denkbeeld van den heer Merriman om de Solomonswet louter te wijzigen, beter dan de Wet der Regering zou beantwoorden. Tegen het bejag van speculanten kon men moeijelijk waken, en onder de Solomonswet werd het land toch niet door geheel arme lieden gekocht. Hij was voor verdaging van het debat.

De Kol. Secretaris sprak ten gunste van voortgang met de Wet, en gaf te kennen dat, al waren er niet veel zaken onder de Solomonswet waar aan de Regering over geklaagd was, er toch veel bezwaren door ontstaan waren.

De heer Merriman was ten sterkste er tegen om een Wet aan te nemen, waar een artikel in was dat al de vroeger gesloten koopen onzeker maakte; en gaf zijn overtuiging te kennen dat het Comité hier niet voor zou zijn.

De heer Goldschmidt zeide dat het volstrekt noodig was iets aan de Wet te doen. Onder de 40 gevallen waren niet de vele waarin de koopers van land onder de Solomonswet niet hadden kunnen betalen. (Er zijn er honderden, zeide de Schatmeester Generaal). Hij was er voor om met de Wet voort te gaan.

De heer Laing was insgelijks van dit oordeel, en wilde dat men althans zou voortgaan tot men gekomen was tot het artikel waar de heer Du Toit zich tegen had verklaard.

De heer Douglass drong er op aan dat men het beginsel der vorige Wet moest aanhouden. Hij was bang dat de Regering van de magt om het voor koopers gemakkelijk te maken om van hun verpligtingen af te komen, bij verkiezingen misbruik kon maken, enz. Voorts beweerde hij dat iemand een veel beter man werd als hij land in eigendom had!

Sir T. Scanlen wilde geen verlating van den stoel, maar verdaging van het Comité.

De heer Laing zeide dat men over het grooter deel der Wet het vrij wel eens was, en dat er dus geen reden was om er niet meê voort te gaan.

Het verlaten van den stoel werd daarop verworpen.

Op art. 2 sect. *d* stelde de Com. van Op. Werken het amendement van het gekozen Comité over de zaak voor. De oude sectie werd verworpen. Tegen de nieuwe bragt Sir T. Scanlen dit in dat men ze niet houden kon zoo als zij er stond, en stelde een paar amendementen voor die, zonder haar in effekte te veranderen, haar bruikbaarder moesten maken. Hierover vielen eenige woorden tusschen den voorsteller en den Com van Op. Werken, maar de twee werden het eens, en ook een ander amendement van Sir T. Scanlen vond bijval bij de Regering.

De heer Pearson zeide dat hij tegen de sectie was omdat zij een algemeen verband op het land ten gunste der Regering legde, wat de groote grieve der oude Wet en voor kooplieden en winkeliers hoogst onbillijk was. De heer Barry verklaarde zich voor de bepaling, maar de heer Wiener was uit beginsel tegen algemeene verbanden, en werd in denzelfden zin gevolgd door den heer Ohlsson, die het ook voor den kooper gevaarlijk achtte het algemeene verband in de Wet op te nemen. Ook de heer Frost was tegen de bepaling en werd met groot betoon van verontwaardiging gevolgd door den heer Pearson. De heer Laing zeide daarentegen dat in de sectie van geen algemeen verband gewag werd gemaakt.

ZIE OMMEZIJDE.

De heer Du Prees vroeg of de aanspraken der Regering al dan niet moesten verzekerd worden. Hij zag niet in waarom de Regering in slechtere omstandigheden zou zijn dan andere verbandhouders. Sir T. Scanlen zeide dat het gevolg zou zijn dat de Regering eerder alle bezittingen van den man dan zijn land zou aanslaan als men een algemeen verband toeliet.

Na nog eenige opmerkingen zeide de Com. van Op. Werken dat het toepassen van het algemeene verband niet aan hem maar aan den Proc. Generaal stond. Een nieuw betoog van den heer Laing volgde, ten effekte dat de Regering zou moeten beloven om geen bepalingen omtrent een algemeen verband in het verband op te nemen. Daar had de Kol. Secretaris tegen, en ook de heer Barry toonde aan dat het verband voor de Regering niets waard zou zijn zonder de bepaling in kwestie. De heer Frost stelde daarop verdaging van het Comité voor.

De Proc Generaal vond dit verkeerd. Wilde men een amendement tegen het algemeen verband in de sectie brengen, dan moest hij dit voorstellen, maar spreker was het geheel met hem oneens. De bepaling omtrent het algemeen verband vond men in elk verband op land, en waarom zou men dan de Regering bij andere verbandhouders achterstellen? Intusschen, beter ware het een amendement in te dienen dus de discussie belemmeren.

De heer Laing wilde het artikel tot later laten blijven.

De heer Wiener vond dat de bepaling omtrent het algemeen verband het leelijkste voor den kooper des lands was, want deze verloor al zijn krediet er door.

De heer Goldschmidt betoogde dat men de Regering ten stelligste bij andere schuldeischers achterstelde als men haar belette een algemeen verband te bezigen.

De heer Merriman wees er op dat een zoo belangrijke Wet als deze zoo gaauw niet kon afgedaan worden. Hij was voor verdaging.

De heer Lewis was van oordeel dat het voor het Huis het beste was om de Solomons wet aan te houden, met die wijzigingen die noodig werden geacht. Men ging thans dieper en dieper.

Waarom dit? vroeg de Procureur Generaal. Waarom kon men een kwestie als die over het algemeen verband in het Huis niet uitmaken? Als de kooplieden bij dit verband verlies leden, dat kwam van hun ellendige manier die men hier had om lieden ten platte lande te ondersteunen, welke ondersteuning in den regel in hun verderf eindigde. Hij zag niet in waarom de Regering niet in dezelfde positie zou zijn als ieder ander die land verkocht.

De heer Ohlsson nam het voor den koopman op, en kwam toen met het argument voor den dag dat de kooper van het land geen krediet zou hebben als de Regering handelde zoo als de Procureur Generaal wilde.

Het voorstel tot verdaging werd verworpen met 27 tegen 16 stemmen.

Tegen stemden de heeren Barry, Cornwell, De Smidt, J. I. de Villiers, Des Vages, De Vos, A. B. de Villiers, J. A. de Wet, Du Plessis, Du Preez, Goch, Goldschmidt, Joubert, Le Roex, Lewis, Nel, Oosthuizen, Robertson, Rothman, Sprigg, Theron, Tudhope, Upington, Walker, Wiener, Ohlsson en Laing.

Voor, de heeren Bergh, Dempers, D. N. de Wet, Douglass, P. J. du Toit, A. H. du Toit, Merriman, Pearson, Rudd, Scholtz, Van Heerden, Van Rensburg, Van der Walt, Wood, Stigant en Frost.

De heer Wiener stelde een amendement voor dat het algemeen verband uitsloot. Het werd bestreden door den Secretaris van Naturellenzaken, op grond van het algemeen gebruik bij verkoop van land, en de noodzakelijkheid om de Regering zeker te stellen, dat blijkbaar niet geschiedde als men het algemeen verband niet toeliet.

De heer Pearson zeide dat algemeene verbanden niets dan onzedelijke zwendelarij waren, die men hier zoowel als anders moest afschaffen. De Regering mogt geen slecht voorbeeld geven, en wat zij wilde was niets dan achteruitgang.

De heer Barry zeide dat die algemeene verbanden waar de heer Pearson over klaagde, door bijna alle kooplieden hier gehouden werden. Hij achtte het gevaarlijk voor de Regering om geen algemeen verband in hare verbanden voor verkoop van land op te nemen.

Nog meer werd hierover gesproken, roepende de heer Frost de Regering op om met het amendement genoegen te nemen, en verklarende de heer Merriman dat men van de zaak niet genoeg wist om ze uit te maken. De heer Laing zeide dat de heer Merriman zich niet gelijk bleef, want hij verkoos de Solomonswet boven de nieuwe, en die Wet kende geen verbanden. De heer Merriman antwoordde dat hij in de Solomonswet altijd dit had afgekeurd dat zij de Regering geen zekerheid gaf.

De heer Stigant was van oordeel dat men in deze zaak de Regering moest volgen, en dat er over de zaak genoeg gesproken werd. Het amendement Wiener werd daarna verworpen met 27 tegen 14 stemmen.

Tegen stemden de HH. Barry, De Smidt, J. I. de Villiers, Des Vages, De Vos, A. B. de Villiers, J. A. de Wet, Du Preez, P. J. du Toit, Goch, Goldschmidt, Le Roex, Marais, Merriman, Nel, Oosthuizen, Robertson, Rothman, Scholtz, Sprigg, Tudhope, Upington, Van der Walt, Venter, Walker, Stigant en Theron.

Voor de HH. Cornwell, D. N. de Wet, Douglass, Du Plessis, A. H. du Toit, Lewis, Ohlsson, Pearson, Van Heerden, Van Rensburg, Wiener, Wood, Laing en Frost.

De heer Van Rensburg stelde verdaging van het Comité voor, en de heer Douglass was hier voor, want men kwam hoe langer hoe meer in den modder. De Secretaris van Naturellenzaken zeide dat dit alles niets dan belemmering was, en gaf zijn hoop te kennen dat de verstandige leden van het Huis zich hiertegen zouden verzetten. De heer Van Rensburg was diep verontwaardigd over zulk een beschuldiging; maar de heer Van der Walt zeide dat hij vroeger voor verdaging had gestemd, maar het verkeerd vond om een voorstel waar de meerderheid zich reeds tegen verklaard had, te hernieuwen.

De heer Merriman zeide dat de Wet een voor landspeculanten begon te worden, en waarschuwde het Huis hiertegen.

Het voorstel Van Rensburg werd daarna verworpen met 33 tegen 6 stemmen.

Voor stemden de HH. Van Rensburg, D. de Wet, A. du Toit, Van Heerden, Scholtz en Douglass.

De amendementen Scanlen gingen er daarna door, en ook de geamendeerde sectie.

Op sectie *e* stelde de Comm. van Op. Werken als amendement voor om die van het Comité er voor in de plaats te stellen. De sectie bedroeg verkoopen van land onder £100. De heer Merriman had er tegen om de sectie te houden, daar zij lieden die slechts £100 of minder voor land konden uitgeven, tegenover rijkere in het ongelijk stelde. De Comm. van Op. Werken zeide dat men de kosten van een verband niet voor een zoo kleine koopsom kon maken. De heer Frost vond dat zulke kleine koopers onder de Wet op de Akkerlanden thuis behoorden. Men kon kiezen tusschen de twee Wetten, zeide de Comm. van Op. Werken. De heer Pearson beweerde dat de Kolonie het meest winnen zou als arme kerels kleine stukken land kochten, en dat men dus dit moest aanmoedigen.

De heer Stigant stelde voor om de bepalingen niet op stukken lands onder de £100 maar onder de £25 moest doen slaan, en stelde in dien geest een amendement voor. De heer Merriman wilde liever de geheele sectie schrappen. Het amendement Stigant werd aangenomen. De geamendeerde sectie insgelijks, met 29 tegen 8 stemmen.

Tegen stemden de HH. Merriman, Walker, Douglass, Van Rensburg, A. du Toit, D. de Wet, Frost en Lewis.

Na intrekking van twee secties werd het geheele artikel 2 aangenomen.

Art. 3 ging zonder discussie er door, gelijk ook art. 4, over hetgeen bij de verkooping moest geschieden. Daarop verdaagde het Comité.

BESPROEIJINGSLEENINGEN.

Schoon het reeds digt bij elven was werd de tweede lezing der Wet op de Besproeijingsleeningen der Gemeentebesturen door den Comm. van Op. Werken voorgesteld en zonder oppositie aangenomen. De Wet betreft het nazien en regelen der rekeningen voor die leeningen.

Daarna verdaagde het Huis.

GISTEREN.

BECHUANALAND.

Geen petities. De heer Theron kondigde aan dat hij aan de Regering een vraag zal stellen over hetgeen zij ten opzigte van Bechuanaland had gedaan.

DE ACCIJNSWET.

De Wet op den Accijns werd voor de tweede maal gelezen, en terstond in Comité Generaal behandeld, waar men ze zonder amendementen of discussie liet doorgaan. Derde lezing op Maandag.

DE WET OP EDELGESTEENTEN EN MIJNEN.

Men ging daarna in Comité Generaal over de Wet tot wijziging van die op Edelgesteenten en Mijnen. Op art. 2 had de heer Rudd een amendement dat strekken moest om de regeling der schulden wat meer over te laten aan de betrokken partijen, in plaats van al te vaste bepalingen te maken. Zoo als de Wet thans stond kon zij de grootere Maatschappijen zeer ligt te groote voordeelen verschaffen. Het amendement strekte om vroeger gemaakte schulden in termijnen te laten afbetalen.

De Procureur Generaal wilde het aan het Hof laten hoe, onder de bepalingen der Wet, de betaling der schulden te regelen, en wees aan dat het hiertoe bij de Wet het regt kreeg.

De heer Rhodes zeide dat al het kwaad kwam van de onberaden manier waarop de Banken vroeger de Mijn van geld hadden voorzien. Hij geloofde dat het Hof er zeer ligt toe zou komen om uitspraken te doen waar dit niet bij in het oog werd gehouden, en gaf tevens te kennen dat als men de Maatschappijen in het algemeen niet zacht behandelde, een hunner die geheel uit vreemdelingen bestond (de Fransche) er partij van zou kunnen trekken om zich, zoo als zij wilde, meesteres van de geheele Mijn te maken. Hij was voor het amendement Rudd.

De heer Leonard betoogde dat het amendement Rudd met den geest der Wet overeenstemde, wordende in de geheele Wet de vrije magt van het Geregtshof beperkt.

De heer Merriman trad in een historisch betoog van hetgeen er vroeger in de zaak was gedaan, en bleek het amendement Rudd niet goed te keuren, maar het vrij wel eens te zijn met den Proc. Generaal. Onder het amendement Rudd konden er groote onregtvaardigheden geschieden.

Nog meer viel hierover voor, sprekende onder anderen de heer Wolf voor het plan der Regering, bij welke gelegenheid hij tevens het Mijnbestuur te Kimberley zeer scherp om beweerd wanbeheer aanrandde. Het Mijnbestuur betaalde niet zijn schulden, behalve de hooge loonen zijner beambten. Hij eindigde men een amendement voor te stellen, waarbij alle schulden werden gelijk gesteld.

Een ander amendement werd voorgesteld door den heer Goch, ten effekte dat er geen belasting wegens schulden sou mogen genoven worden, ten bedrage van meer dan 9d. per pond. Dit zou even goed werken als het amendement Rudd.

De heer Wolf vond 1s. beter dan 9d., en stelde een sub-amendement op het amendement Goch in dien zin voor.

Het amendement Rudd werd verworpen. Het sub-amendement Wolf en het amendement Goch werd verworpen met 47 tegen 4 stemmen. Het amendement Goch ging er door, en het geamendeerde artikel insgelijks.

De heer Goch had een nieuw artikel, voorziening makende voor het geval dat een Bestuur een Wet bij het Parlement wilde indienen, en hiertoe gelden noodig had.

De heer Rhodes zeide dat dit heel nuttig kon zijn, maar met deze Wet niets te doen had. De heer Goch antwoordde dat zijn amendent op een bezwaar zag in Griqualand West juist door de invoering der Wet op Edelgesteenten en Mijnen te weeg gebragt.

Na nog een toespraak van den heer Rudd zeide de Voorzitter dat het artikel te zeer afweek van het onderwerp der Wet om het in stemming te brengen.

Het eerste amendement Wolf, dat tot art. 1 behoorde, werd thans in behandeling gebragt, en het ging met een wijziging er door.

Vervolgens werd de Wet aan het Huis gerapporteerd. Amendementen te behandelen op Maandag.

POLITIE.

Het Comité Generaal over de Wet op de Politie volgde. De Wet ging, zonder amendementen, in een oogwenk er door. Derde lezing als voren.

WET OP DE OPENBARE GEZONDHEID.

Op de Wet op de Openbare Gezondheid, die daarna in Comité Generaal behandeld werd, maakte de heer Merriman de opmerking dat het vreemd was dat de Regering zich wilde verbinden tot het afbetalen van de helft van het geld door plaatselijke ligchamen tot onderdrukking van besmettelijke ziekten gebezigd.

De Procureur Generaal zeide dat die onderdrukking zooveel koste dat het noodig was dat de Regering de helft van de kosten droeg. Was er geen reden om geld voor zulke zaken voor te schieten, dan was de Regering ook niet gehouden om de helft te betalen. De heer Merriman zeide dat de Regering reeds onder de bestaande Wet het regt had om geld voor het doel in kwestie uit te betalen; en de heer Innes betoogde dat de Regering wel degelijk bij de Wet zich verbond in elk geval van besmettelijke ziekte de helft der gemaakte kosten te betalen. Hij was intusschen voor de Wet.

Het artikel waar de heer Merriman tegen had ging er door.

De heer Rhodes had een nieuw artikel, ten effekte dat Naturellen in Locaties waar een ziekte uitbrak, zouden moeten meêbetalen aan de kosten van het uitroeijen er van.

De heer Ayliff had hier een bedenking tegen. Het was raak moeijelijk om aan Naturellen geld afhandig te maken. De Naturellen fokten aan, maar geld hadden zij niet.

De heer Du Plessis zag geen reden waarom de Naturellen niet zouden meêbetalen. Zij konden werken als zij geen geld hadden. Ook Kapt. Brabant sprak in dergelijken zin, en werd gevolgd door den heer Johnson, die verhaalde hoe de boeren in Peddie hadden moeten opdokken, louter omdat een Naturel uit Middeldrift de pokken er gebragt had. Hij wilde de hoofdlieden der locaties aansprakelijk voor de zaak maken.

De heer Innes was er wel voor om de Naturellen te laten meêbetalen, maar niet zoo veel dat zij, in hun verarmden toestand, het niet af konden doen.

De Secretaris van Naturellenzaken was voor het plan, en zeide dat zij best betalen konden, mits men hun aandeel niet te hoog stelde, en dat zij er ook niet tegen zouden hebben.

Natdat nog de heeren Ayliff en Rhodes het woord gevoerd hadden, en deze er op gewezen had dat 2s. 6d. per hut niet te veel was, zeide de heer Barry dat de Naturellen het vrij wat beter hadden den men beweerde.

Daarna ging het artikel van den heer Rhodes er door.

Een ander artikel van den heer Rhodes hield in dat de Inspecteurs der locaties, of bij hun ontstentenis andere beambten, de gelden van de Naturellen behoorden te heffen. Aangenomen.

De Wet werd aan het Huis gerapporteerd, en de Schatmeester Generaal zeide dat men de amendementen in Comité voor de Middelen had moeten maken. De Voorzitter zeide dat de zaak in dit Comité kon behandeld worden als het Huis er niet tegen had en de Regering het op zich nam, en de Schatmeester Generaal beloofde de zaak ter hand te nemen. Maandag zal de zaak voorkomen.

LEENINGEN.

Men ging nu in Comité voor de Middelen, en wel over de leeningen door de Regering voorgesteld. Op voorstel van den heer Theron besloot men de posten apart te behandelen.

Het eerst kwam £25,000 voor Besproeijingsleeningen, waar men verleden jaar wegens geldgebrek niet aan had kunnen doen. Na een korte toelichting van den Comm. van Op. Werken ging de post er door.

Daarna kwam £50,000 voor leeningen voor plaatselijke Op. Werken. Nadeel had 's lands inkomen bij zulke leeningen niet, zeide de Comm. van Op. Werken. De heer Goldschmidt was er tegen, omdat Gemeentebesturen veel te veel voor onnoodige zaken uitgaven als zij zoo gemakkelijk geld konden krijgen. Ook Sir T. Scanlen was er tegen om met de leeningen voort te gaan, nu de Regering zelf zooveel interest voor geleend geld moest geven.

Nadat de Comm. van Op. Werken een kleine wijziging in den post gebragt had, sprak de heer Sauer tegen den post, op grond dat het gevaarlijk was om met de leeningen voort te gaan, en dat men niet wist hoe het geld zou worden uitgegeven. Dat werd door de Wet over de zaak bepaald, zeide de heer Innes. Dat mogt zijn, antwoordde de heer Sauer, maar het Huis wist niet welke werken het waren. De heer Wiener vond dat de Wet genoeg was, en achtte het jammer, zoo men met de leeningen niet doorging. De heer Pearson zeide dat als de zaken zoo gaan moesten als de heer Sauer wilde, de Wet op de Leeningen in kwestie best gemist kon worden.

Nog andere opmerkingen volgden, waaronder een van den heer Stigant ten gunste van den post, op grond van de goede regeling der leeningen onder de Wet, en een van den heer Wiener, die de kleine Leeningswetten wilde afschaffen die telkens voor het Huis kwamen, terwijl de heer Goldschmidt tegen het bouwen van stadhuizen en het aanleggen van parken ijverde, en de heer Laing een voorbeeld gaf hoeveel kwaad het schorsen der leeningen, b.v. te Adelaide, deed. De Schatmeester Generaal zeide dat de Regering thans weder goedkooper geld kon krijgen, dat er gedurig aanvragen om leeningen kwamen, en dat het Koloniale inkomen bij de zaak niet leed.

Sir T. Scanlen toonde aan dat er raak veel aanvragen reeds verleden jaar aanhanging waren. Wat zou men dan voor £50,000 doen? Hij was er voor de leeningen te schorsen tot latere en betere tijden. De Com. van Op. Werken zeide dat men natuurlijk verleden jaar geen enkel aanzoek in beraad had genomen, en dat de Regering thans, als zij magtiging tot de leening kreeg, nieuwe aanzoeken zou afwachten. Natuurlijk zou de Regering geen leening voor werken toestaan die niet volstrekt noodig waren.

De heer Merriman wilde informatie waar men het geld voor kon gebruiken, en beweerde dat er verleden jaar £40.000 beschikbaar was voor besproeijingsleeningen, en dat dit genoeg was om de geheele Wet voor een tijd dood te maken. De Schatmeester Generaal zeide dat de £40,000 op een kleinigheid na, reeds vroeger toegezegd waren. De heer Merriman gaf zijn smart te kennen dat de Regering tot dus ver zoo weinig voor besproeijing gedaan had. Men kon er gerust een half millioen voor uitgeven. Als de Regering een half millioen, zonder magtiging daartoe te leen nam, antwoordde de Schatmeester Generaal, en dat te kennen gaf, zou er binnen weinige minuten een votum van wantrouwen worden uitgebragt. De heer Sauer noemde de stadhuizen weder op, en de heer Vintcent klaagde er over dat de Regering geen lijst van opgaven had, maar bleek voor de leeningen te zijn. De heer Barry zeide dat de bevolking der Kolonie veel te gering was om aan bouwerij te doen, en de heer Goldschmidt zeide dat hij niet tegen de £50,000 zou stemmen als de Regering beloofde het geld alleen voor nuttige en reproductieve werken ter leen te geven. De heer Lewis sprak ten gunste van de £50,000, waar hij iets voor de Zeepuntsche Waterwerken van wachtte.

De heer Theron zou, na hetgeen hij uit de discussie vernomen had, voor de £50,000 stemmen, en zag zelfs geen reden om niet voor stadhuizen leeningen te geven. Het liefst zag hij echter onderstand voor besproeijing.

De heer Fuller wilde dat de leeningen de plaats zouden innemen van den gedurigen onderstand volgens het pondspondsgewijze beginsel die er in het Huis werd aangevraagd. Hij wilde echter dat de aanzoeken aan het Huis zouden worden voorgelegd.

De heer Venter was wel voor leeningen voor besproeijing, maar niet voor gebouwen en versieringen, want er werden al zoo veel belastingen geheven dat men niet wist hoe men den interest voor zulke leeningen kon opbrengen. Als de belastingbetalers de leening niet willen, zeide de heer Theron, dan kon men ze niet sluiten. De minderheid, zeide de heer Venter, lolt zoo lang tot zij de zaak tegen den wil der meerderheid er door krijgt.

De £50,000 gingen er door, en nu kwamen havenwerken en gebouwen. Sir T. Scanlen wist dat Tafelbaai zijn leeningen betaalde, maar hij wilde van de £50,000 die men er voor hebben wilde, meer weten. Evenzeer wilde hij informatie over Port Elizabeth en Oost Londen, b.v. of de £15,000 voor laatstgemelde plek voor de baggermachine moesten dienen. Hij wilde elken post apart behandeld hebben.

De Commissaris van Openbare Werken gaf inlichtingen over de werken aan Tafelbaai, ten effekte dat deze nuttig waren, en er geen twijfel was of de leening zou worden goedgemaakt. Ook de heer Wiener sprak over de werken, en zeide dat het geld vooral noodig was voor de verlenging van den Zeebreker. Verder deed hij opgaven van hetgeen er ontvangen en uitgegeven werd, en zeide hij dat de havenwerken alhier zeer nuttig waren en de Kolonie tot eer strekten.

De heer Goldschmidt vroeg of de £50,000 den Zeebreker voltooijen zouden. Neen, was het antwoord. Hij voorspelde daarop dat het niet lang duren zou eer de havenwerken alhier meer kosten dan opbrengen zouden; en de heer Merriman bleek het hiermede niet geheel oneens te zijn. Hij zou echter deze leening niet bestrijden. De heer Fuller zeide dat de Havencommissie thans bezig was met de ankerplaatsen te beveiligen, want het Dok was reeds veilig genoeg, en dat, als de Zeebreker niet verlengd was, men bij den laatsten storm stellig ongelukken zou gehad hebben. Het werk was overigens van dien aard dat men het steeds kon staken, want het plan tot Dokvergrooting, door Sir J. Coode ingediend, had men voorloopig laten rusten.

De heer Jones bragt de nieuwe klokketoren aan het Dok ter spraak, en wekte hierdoor de verstoordheid van den heer Fuller, die beweerde dat de klok diende, zoo als sommige andere, om den tijd aan te wijzen.

Tafelbaai ging er door, en nu kwam P. Elizabeth, waaromtrent de Comm. van Op. Werken een opheldering gaf. Als de Havencommissie den intrest niet kon betalen, dan zou zij de Werfgelden verhoogen. De heer Merriman merkte op dat er te P. Elizabeth een leelijk tekort zich had voorgedaan, en dat het scheen dat de leening dienen moest om dit tekort te dekken. Die voorstelling vond geen bijval bij den heer Jones, die echter slechts een kort pleidooi voor zijn plek hield, maar eindigde met te zeggen dat P. Elizabeth het geld nog liever present wilde hebben; iets wat echter meer gelach scheen te wekken dan bijval te vinden.

De heer Douglass kon zich niet begrijpen waar het geld voor noodig was, en de heer Pearson antwoordde dat het was om de booze tijden te boven te komen.

De Schatmeester Generaal zeide dat het met P. Elizabeth niet zoo prachtig ging als vroeger, en dat men juist daarom de havengelden niet best kon verhoogen. Men moest dus op zien komen spelen. P. Elizabeth ging er door.

Oost Londen kwam daarop onder luid gejuich voor, en de Comm. van Op. Werken zeide dat de £15,000 ten deele noodig waren voor het onderhoud der werken, ten deele voor het openhouden van de rivier, door middel der baggermachine. Die baggermachine zelf werd uit vroeger toegestaan geld betaald, op £720 na. De heer Merriman schold op de baggermachine, en de heer Sauer had een vraag die de Regering nog in het naauw moest brengen, toen het uur van zessen haar verloste.

WORCESTER.

PUBLIEKE VERGADERING OVER DEN ACCIJNS.

(Van een Correspondent).

18 Julij 1885.

Op verzoek van onzen vertegenwoordiger, den heer J. J. de Vos, L.W.V., werd heden een vergadering van Wijnboeren gehouden, ten einde hun gevoelen uit te spreken aangaande de Accijnswet, en wel in het bijzonder omtrent het voorstel door de Regering gedaan, om de belasting op de groote stokerijen te verhoogen.

De heer G. de Vos werd tot Voorzitter benoemd, waarop de heer P. B. Botha het woord nam. Hij zeide, dat het voor hem klaar en duidelijk was dat protectie voor ons van geen nut hoegenaamd was. Zoo als de belasting op groote stokerijen thans is, kan zij maar blijven, daar wij nu genoeg geprotecteerd zijn. Het schijnt slechts een voorwendsel van het Gouvernement om ons Boeren tevreden te stellen, en den aanhang van het Hollandsche deel der leden in het Parlement te blijven behouden. Hij vertrouwde dat onzen vertegenwoordigers de oogen sullen open gaan, en dat zij zich niet langer om het bosch sullen laten leiden.

De heer D. du Toit zeide dat het hem ook onbegrijpelijk is, hoe het komt dat de vertegenwoordigers, die toch met hart en ziel tegen den Accijns zijn, zich kunnen laten omvormen. Neem bijvoorbeeld den heer Van Rhijn, een man voor wien hij het hoogste respect koesterde. Hij heeft zich ten sterkste uitgelaten *tegen* den Accijns, en spreker verwachtte juist van hem, dat hij de man zou wezen die hemel en aarde zou bewegen ten einde deze gehate Wet vernietigd te krijgen; en wat is het gevolgd, schaarsch 14 dagen in het Parlement of hij is van gevoelen veranderd; instede van standvastig op den ingeslagen weg voort te gaan, worden onze leden maar zoo heen en weder gedreven.

De Voorzitter zeide wij moeten niet zoo haastig wezen om onze vertegenwoordigers te veroordeelen. Wij zijn immers niet bekend met de zaken zoo als zij. Soms moet een minderheid sich onderwerpen, of concessiën maken ten einde een zaak toch niet algeheel te laten verloren gaan. Zoo is het laatst gegaan bij den stemming over de Accijnswet, zooals allen weten; en dit is juist te meer zijn (sprekers) gevoelen geworden, als hij den heer Van Rhijn gade slaat. Een harde tegenstaander van den Accijns moet wel gewigtige redenen gehad hebben als hij zijn gevoelen veranderde. Hij gelooft niet dat een man als de heer Van Rhijn zich zal laten omvoeren.

De heer Botha zeide dat hij zoo verre instemde met den Voorzitter; doch daar was een ander man, een der oudste vertegenwoordigers van het land. De Ed. heer J. H. Hofmeyr, hoe is het dat hij zich niet heeft laten overtuigen; hij heeft immers laatst nog tegen den Accijns en dus ook tegen den heer Van Rhijn gestemd.

De heer P. Bosman maakte de vergadering hier opmerkzaam op dat de zaak waarover moet gehandeld worden, niet de accijns is, maar wel of er een hooger protectie zal daargesteld worden. De heer Botha had gezegd dat zij hoog genoeg was, maar hij moest zeggen dat hij van dien heer verschilde. De protectie is hoog genoeg voor de prijzen waarvoor brandewijn thans verkocht wordt, maar hoe zal het wezen als brandewijn weer £30 of £40 wordt? Dan kan de verhoogde protectie wel van groot nut wezen.

De heer P. van der Merwe sprak nog tegen den accijns, aantoonende hoe met de laatste prijzen van brandewijn, die hij gemiddeld op £11 5s. rekende, het Gouvernement *een* uit de *twee* oogsten van den boer krijgt, en bovenop nog het verschil tusschen die som en den accijns, namelijk £1 9s. Zoo als het nu staat, ging hij voort, hebben wij bijna geen markt voor onze opbrengst. De Vrijstaat en Transvaal, waar vroeger groote kwantiteiten naar toe gingen, zijn gesloten, en nog worden wij belast en gestremd, en wordt een nijverheid van onze Kolonie, die behoorde ondersteund te worden, door ons Gouvernement een stoot achterwaarts gegeven. Het is genoeg om een volk tot oproer te verwekken. Hij stelde dus voor: "Dat onze vertegenwoordigers eerbiediglijk verzocht worden buiten stemming te blijven, wat aangaat het voorstel van de Regering om de belasting op groote stokerijen te verhoogen."

De heer Philip Rabie stelde voor dat het vrijgelaten worde aan onze leden te stemmen in die zaak, zoo als hun best dunkt. Dit voorstel werd verworpen en dat van den heer Van den Merwe met groote meerderheid aangenomen.

De heer P. B. Botha stelde vervolgens, gesecondeerd door den heer D. E. du Toit, voor: "Deze vergadering blijft nog steeds bij haar gevoelen dat de accijns, van de opbrengst van den wijnstok behoorde weggenomen te worden, daar het tot de algeheele ruinatie van den wijnboer is."

Dit voorstel werd eenparig aangenomen, waarop de vergadering uiteen ging.

Aankomst der Mailstoomboot.

De *Tartar*—welker naam in een telegram in ons vorig nommer door een drukfout voor dien der *Spartan* werd genoemd—is Woensdag avond hier binnengekomen. Zij bragt den heer Saul Solomon met zijn gezin. Ook de heer Lüderits is een der passagiers voor hier, en de overige zijn Dr. Goering, jongejj. Schulz en Margaret Reid, den heer en mej. Lewis, jongej. en jongeh. Lewis, jongej. Camp (kind en bediende); mej., jongej. en jongeh. Christie; jongejj. Harvey en Risk (2), mej. Risk, en de heeren Nels, Jones, Reichenbach, Powell, Healey, Von Goldammer, Bauermeister, Martin Hertz, Weerts, Bertelsen, Stoelzneo, Walter, Bennett, Bailey, Large, Brown en Marshall. Van de passagiers voor andere havens is alleen te melden dat een voor Mosselbaai een levende Baronet is.

Nieuws is er bitter weinig. Het Ministerie was, tijdens het vertrek der mailstoomboot, geheel geconstitueerd, maar een komplete lijst er van mede te deelen is onnoodig. De meeste der nieuwe Ministers die zitting in het Lagerhuis hebben zijn zonder oppositie herkozen, en de heer Ashmead-Bartlett, wiens verkiezing betwist werd, heeft het gewonnen. Slechts van Lord Randolph Churchill was het nog niet zeker of hij het gewonnen had; maar zoo neen, dan hadden wij er in een telegram van moeten vernemen. Hij zelf is niet naar de plek gegaan, daar hij het met zijn werk als Minister voor Indië te druk had; maar zijn vrouw heeft de kiezers dapper bearbeid. Dat onder de nieuw aangestelde pairs een Jood, Sir Nathaniel de Rothschild, is, schijnt door andere pairs maar half pleizierig geacht te worden, in weerwil van de verwantschap tusschen de tien en de twee stammen Israëls.

Verder niets uit Engeland dan berigten die alleen opregte Engelschen belang kunnen inboezemen, als daar zijn dat Prins Albert Victor het burgerschap van Londen heeft erlangd; dat Lord Spencer, bij zijn vertrek uit Dublin, de dienders aldaar een woord heeft toegesproken om hen voor hun handhaven der orde in het land te danken; dat er een spiegelgevecht tusschen twee Engelsche eskaders in Bantry Baai heeft plaats gehad, enz. Van de financieele plannen der nieuwe Regering was nog niets bekend, en evenmin wist men veel omtrent hetgeen zij in zake Egypte zou doen. Het heet echter dat Lord Salisbury Suakim niet denkt te behouden, en er bestond, bij het vertrek der mailstoomboot, twijfel of Sir Drummond Wolff de hem toegedachte zending naar Egypte zou aanvaarden, want de Khedive heet zeer tegen hem ingenomen te zijn. Wat de Russische kwestie betreft blijkt het dat er druk aan den Spoorweg door Midden Azië gewerkt wordt, dat de Russische troepen aldaar versterkt worden, dat men geruchten verspreidt omtrent onlusten in Afghanistan, die echter niet bewaarheid worden, en dat, al beweren de Russische diplomaten dat alle gevaar voor oorlog verdwenen is, het in het algemeen niet zoo heel zeker wordt geacht.

Ook uit het buitenland is niet veel te vertellen. Paus Leo XIII heeft het noodig geoordeeld een kastijding per brief aan een Kardinaal toe te dienen, die zich te zeer op den voorgrond plaatste als aanhanger der denkbeelden die in de dagen van Pius IX heerschten. De Oostenrijksche Regering heeft geweigerd een Amerikaansch gezant te ontvangen die zich vroeger had doen kennen als heftig voorstander van het wereldlijk gezag van den Paus, en als bestrijder van het Italiaansche Koningshuis. De Koning van Beijeren begint op zulk een rare manier te handelen, en zooveel voor malligheden—b.v. het opvoeren van opera's waar hij zelf de eenige toeschouwer van is,—uit te geven, dat er over gedacht wordt om hem tot afdanking te dwingen. Lucilla Dudley, de vrouw die O'Donovan Rossa heeft willen doodschieten, is wegens krankzinnigheid vrijgesproken, en daarop in een gekkenhuis ingekwartierd. In Berlijn baart het veel opschudding dat de Hertog van Cambridge zich bereid heeft verklaard om als Regent van Brunswijk op te treden, en in geheel Duitschland blijkt men tegen het bestuur van een vreemd vorst in eenig deel des lands te zijn. Olivier Pain, de Fransche Communist die zich bij den Mahdi een tijd lang heeft opgehouden, is dood, volgens officieele berigten door koorts, volgens hetgeen zijn vrienden in Frankrijk beweren door moord, zijnde de Engelsche autoriteiten in Egypte er op gesteld geweest dat hij niet naar Europa kwam om te vertellen wat hij wist. Uit Europeesch Turkije hoort men bittere klagten over rooverbenden, en over een centralisatie der financiën die niets anders beteekent dan dat de Grootvizier en zijn vrienden het beetje landgeld wat er nog is, opsteken. In Spanje verbreidde de cholera zich meer en meer, en in Turkije was phylloxera ontdekt.

Over Z. Afrikaansche zaken wordt niet veel anders gemeld dan dat het boekje van den heer Ralph Williams tegengeschrift heeft uitgelokt, en dat men nu in Engeland de vragen bepraat wie magtiger is, Khama of Lobengula, of Khama's land voor Engelschen bewoonbaar is, enz. Onder de mannen die regt geschikt souden zijn om in die landen de Britsche belangen voor te staan wordt genoemd de heer Parker Gillmore, onzen lezers bekend als een wakker strijder voor die goede zaak der boerenbelastering waar ook de Eerw. Mackenzie zich verdienstelijk door heeft gemaakt.

WAARSCHUWING.

DE Ondergeteekende zal voortaan niet meer toelaten dat men over zijne Plaats "PAPKUILS VLEI" overschrijding pleegt. Die na deze kennisgeving overtreedt zal in Regten vervolgd worden.

H. P. HABLUTZEL.
Simonsstad, 21 Julij 1885.

CLANWILLIAM. PUBLIEKE SCHOOL.

BENOODIGD een behoorlijk gekwalificeerd ONDERWIJZER voor de Betrekking van ASSISTENT-MEESTER. Moet onderwijs kunnen geven in de Engelsche en Hollandsche taal.—Salaris £120 per jaar.—Aanzoeken te worden ingezonden vóór den 30sten Julij aanstaande.

L. G. H. POCOCK,
Secretaris der Schoolcommissie.

GELD,

VERKRIJGBAAR alleen op Eerste Verband op VASTGOED, in bedragen van af £500 tot £6,000.—Bijzonderheden van:

JOHAN JANSEN & Co.
Standard Bank Gebouwen.

"IN 'T SCHEMERUURTJE."

SPROOKJES,
DOOR
TITIA VAN DER TUUK.

Verkrijgbaar ten Kantore van de *Zuid Afrikaan.*

PRIJS 4sh.

NB. Zie de beoordeeling in de *Zuid Afrikaan* van 19 Maart.

MAURITIUS SUIKER.

DE Ondergeteekenden hebben in voorraad 3,000 ZAKJES MAURITIUS SUIKER (in verschillende Tinten), die zij tegen Lage Prijzen te koop aanbieden.

GEO. C. BEHR & Co.
24, Strandstraat.

De "Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden **Drie Volle Bladen** per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	J. J. Herfst.
Barrydale	D. Z. De Villiers.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bethulie	H. S. Viljoen.
Boshof	Is. de Villiers.
Brits town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	Ch. van Rooij.
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	H. W. Solomon.
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	A. van Reenen.
Cradock	J. J. J. van Rensburg
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Franschhoek	J. J. le Roex, P. du P.z.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	"Executeurs. & Trust Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	P. W. J. Bosman.
Humansdorp	Chaboud & Yates.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	C. Nathan.
Hopefield	D. M. Slabber.
Jacobsdal	Klerck en De Villiers.
Korannaland	G. Schonken.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	J. L. Pretorius.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	
Montagu	A. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. G. Fischer.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Philipstown	D. F. Berrangé.
Paarl	T. Roos, T.zn. D J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Prieska	P. J. van der Merwe, Jr.
Prins Albert	J. McDermid.
Pietermaritzburg	G. A. F. de Graaff.
Queenstown	Thos. Clementson.
Riversdale	L. H. Meurant.
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeek West	F. Russouw.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Steynsburg	J. H. B. Rossouw. Eerw. M. P. A. Coetsee
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	Kaufman L. Marks.
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr.
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh	H. Fagan.
Uitenhage	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Uniondale	G. L. van Heerde.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	H. J. Wernich.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	A. Reeders.
Wellington	F. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Willowmore	A. W. Dill.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr.
Valanga	G. B. Jackson.

NEDERLAND. — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

INVOER GETART
VOOR
PRIJS EN KWALITEIT.

Koopt uw Huisraad van de Koloniale Fabrikanten, en houdt het Geld in de Kolonie.

DE Ondergeteekenden maken er aanspraak op de eenige Firma in de Kolonie te zijn die zich uitsluitend aan haar eigen Fabrikaat houden, en verzoeken beleefd aan hen die verlangend zijn om Koloniaal Fabrikaat te Begunstigen en een Duurzaam Artikel te krijgen, hun Vertoonkamers te bezoeken, alwaar te zien is de Grootste Voorraad *KOLONIAAL GEMAAKT HUISRAAD* in de Kolonie, bestaande uit Eet-, Voor- en Slaapkamer Stellen, in Vroege Engelsche en andere Patronen.

Het Publiek behoeft niet de minste vrees te koesteren dat het Ingevoerde Artikelen voor Koloniaal gemaakte in de hand gestopt zullen worden, daar al onze Goederen gemaakt zijn in onze eigene Fabriek en onder persoonlijk opzigt.

Wij hopen dat het Publiek ons een goede mate van ondersteuning zal schenken in het ontwikkelen van deze belangrijke Nijverheid, en aldus een der vele verwaarloosde hulpbronnen der Kolonie op den voorgrond stellen.

OATES & KRUMM,

Fabriek, 12, Loopstraat; Vertoonkamers, 33 en 35, Loopstraat,

Stoom Kabinet- en Stoelfabrikanten, Bouwkundige Kabinet en Algemeene Houtdraaijers, Fabrikanten in 't Groot van Kroonlijst Palen en Ringen; Zagen, Schaven en Lijsten in al derzelver vertakkingen.

N.B.—Een groote voorraad van Gedraaid Werk en Uitschulpingen van iedere soort altijd voorhanden, en tegen prijzen die mededinging uitdagen.

Daar het werk van bovengemelde Firma onder het persoonlijk en praktisch bestier van den heer Oates staat, kan het publiek er op rekenen dat aan de Firma toevertrouwde orders uitgevoerd zullen worden op degelijke manier en met groote naauwgezetheid.

IN HET HOOG GEREGTSHOF.
VERKOOPING VAN
VASTGOED
GELEGEN IN DE
DISTRIKT VICTORIA WEST.

J. B. AURET & ZONEN en HANAU & HOFFA, Eischers, vs. MARTHA JACOBA KARSTENS, Verweerderes.

OP DONDERDAG, 6 AUGUSTUS 1885,
TE 11 URE DES MORGENS,

ZAL per Publieke Veiling worden verkocht, bepaald aan den Hoogsten Bieder, voor den Resident Magistraat, ten zijnen Kantore te Victoria West, in zijne bevoegdheid als Speciale Commissaris van het Hooge Geregtshof.

AFZONDERLIJK:

1. Zekere Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd **ELANDSFONTEIN**, gelegen in de Afdeeling Victoria West (vroeger Beaufort), groot als per overblijvende uitgestrektheid, 5,482 Morgen en 23·903 Vierkante Roeden.

2. Zeker Stuk Eeuwigdurende Erfpachtgrond, gelegen als boven, genaamd **MEERLUST**, groot als per overblijvende uitgestrektheid, 1,473 Morgen en 574 Vierkante Roeden, als per Akte van Transport, gedateerd 21 April 1885, ten gunste van bovengenoemde Verweerderesse.

3. Zeker Stuk of Perceel Erfpachtgrond, gelegen in de afdeeling Victoria West, Veldkornetschap Pramberg, zijnde het overgebleven gedeelte van perceel No. 2,091, genaamd **NAAUW GEKNELD**, groot 1,040 Morgen en 135 Vierkante Roeden, als per originele Toekenning, ten gunste van bovengenoemde Verweerderesse, gedateerd 30 Junij 1874.

☞ De eerste twee Eigendommen grenzen aan elkander. Op de Plaats Elandsfontein staat een groot en hecht gebouwd Woonhuis, onder rieten dak. Er zijn ook Stallen. De uitgestrekte Zaailanden zijn omringd door Klipmuren, en er is een groote Dam en standhoudende Fontein.

Op de Plaats Meerlust is een Woonhuis en een Wagenhuis, beide onder gebogen ijzeren dak.

Voor Koopconditiën zie men *Gouvernements Gazette* van 30 Junij, 14 en 31 Julij 1885, of vervoege men zich ten Kantore van den Opperbaljuw, in Kaapstad, of van den Resident-Magistraat, te Victoria West.

JOHN J. GRAHAM, Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw, 30 Junij 1885.

EEN
ZELDZAME KANS
VOOR LANDBOUWERS, PAARDENFOKKERS EN VEEBOEREN.

DE ONDERGETEEKENDE voornemens zijnde naar de Australische Koloniën te vertrekken, kort na het einde van de tegenwoordige Sessie, wenscht zich van zijn welbekende ZAAI- en VEEPLAATSEN,

"Elandskloof" en "Bartholomews Klip" alias "Boschplaats,"

TE ONTDOEN, groot ruim 7,000 Acres, met meer dat 4,000 Acres Bergweideveld, omheind met Stevig, Duurzaam Heiningdraad.

Het bovengemelde Vast Eigendom is met of zonder de LEVENDE HAVE te koop.

Indien niet voor het einde van Augustus van de hand gezet, zal het per PUBLIEKE VEILING worden verkocht, op een nader te bepalen Datum.

De tegenwoordige **LEVENDE HAVE** bestaat uit:—
150 Merries en Jonge Paarden
40 Stuk Aanteelvee
500 Angoras, enz., enz., enz.,

P. L. VAN DER BIJL, Paarl.

MASONIC HOTEL,
KAAPSTAD.

DE Nieuwe Eigenaar, terwijl hij zijn begunstigers dank toebrengt voor de liberale ondersteuning door hem in zijn gewezen Hotel, de St. Georges, genoten, verzoekt beleefd om een billijk aandeel van de Publieke Begunstiging in zijn Nieuwe Onderneming.

ALF. PITTMAN, Eigenaar,
Vroeger van het St. George Hotel.

Gedrukt en Uitgegeven door JAN REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein Kaapstad.